

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO FINANCIJA

NACRT

PRIJEDLOG

ZAKONA O DOPRINOSIMA ZA OBVEZNA OSIGURANJA

Z a g r e b, t r a v a n j 2002.

ZAKON O DOPRINOSIMA ZA OBVEZNA OSIGURANJA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja sadržana je u članku 2. stavak 4., a u svezi sa člankom 56. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE RJEŠAVAJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. OCJENA STANJA

Hrvatski sustav socijalnog osiguranja sastoji se od obveznog mirovinskog osiguranja, obveznog zdravstvenog osiguranja i osiguranja u slučaju nezaposlenosti.

Pravnu osnovu sustava čine:

1. Zakon o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 102/98, 127/00, 59/01 i 109/01),
2. Zakon o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima (Narodne novine, broj 49/99 i 63/00),
3. Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje (Narodne novine, broj 106/99 i 63/00),
4. Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (Narodne novine, broj 71/99),
5. Zakon o zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, broj 94/01) i
6. Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, broj 32/02).

Financiranje prava za osigurani slučaj iz obveznih osiguranja riješeno je plaćanjem doprinosa, pa osnovni propisi na različite načine uređuju pitanje obveznika doprinosa, osnovice i stope za obračun, načina obračunavanja i plaćanja, nadležnosti za nadzor, naplate i ovrhe radi prisilne naplate doprinosa te pitanje izricanja kazni zbog povreda zakonskih odredaba.

Osim spomenutih osnovnih propisa, i Zakon o Poreznoj upravi (Narodne novine, broj 67/01) odredbom članka 3. stavci 2. i 3., u svezi s obveznim doprinosima, propisuje:

(2) Porezna uprava obavlja i poslove što se odnose na nadzor obračunavanja, naplatu i ovrhu radi naplate obveznih doprinosa, te podnošenje prekršajnih prijava i vođenje prekršajnog postupka zbog povreda propisa o plaćanju obveznih doprinosa.

(3) Porezna uprava prikuplja i obrađuje podatke o utvrđenim i naplaćenim porezima i obveznim doprinosima i predlaže promjene porezne politike i poreznih propisa, te drugih

propisa radi unapređenja poreznog sustava i učinkovitijeg ubiranja poreza i obveznih doprinosa.

Navedene propise, u dijelu poslova koji se odnose na prikupljanje i obradu podataka o utvrđenim i naplaćenim doprinosima, na nadzor, naplatu, prisilnu naplatu te prekršajni i drugostupanjski postupak, istodobno provodi više tijela: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Središnji registar osiguranika, Porezna uprava, pa i Financijska agencija (prije Zavod za platni promet).

Pozivom na članak 3. stavak 3. Zakona o Poreznoj upravi, Ministarstvo financija predlaže donošenje jedinstvenog propisa kojim će se urediti sva pitanja vezana za obvezne doprinose, pri čemu će se voditi računa o unapređenju sustava poradi učinkovitijeg ubiranja obveznih doprinosa.

2. OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM

Zakonom se uređuje sljedeće:

1. ujednačava se i pojednostavnjuje sustav,
2. osnovica za obračun i plaćanje doprinosa proširuje se i na dosad neobuhvaćene primitke,
3. objektivnije se obuhvaćaju doprinosima neke osnovice u odnosu na dosadašnji način,
4. zadržava se institut najniže osnovice za obračun doprinosa,
5. zadržava se obveza poslodavca o uplati doprinosa prema najnižoj osnovici,
6. uvodi se institut najviše osnovice za plaćanje doprinosa,
7. ujednačava se pitanje zastare, prekršajnog i drugostupanjskog postupka,
8. ujednačavaju se rokovi za plaćanje doprinosa,
9. zadržava se institut zabrane isplate plaće ako se ne uplate doprinosi.

2.1. Ujednačavanje i pojednostavnjivanje sustava

Odredbama Zakona ujednačen je i pojednostavnjen sustav tako što su istim propisom obuhvaćeni svi obvezni doprinosi i stope, pobrojani su svi obveznici plaćanja, te su određene iste osnovice za sve doprinose (uglavnom), način obračunavanja i rokovi plaćanja.

Ne uvode se novi doprinosi. Zadržavaju se isti nazivi doprinosa i iste stope. Predlaže se manja preraspodjela unutar ukupnih stopa, i to glede doprinosa za zapošljavanje koji bi, prema prijedlogu, trebao plaćati samo poslodavac - "na" osnovicu po stopi 1,70%, što je zbroj dosadašnjih stopa "iz" plaće i "na" plaću. Navedeni doprinos, dakle, više ne bi plaćali osiguranici (zaposlene osobe) već bi ga u cijelosti plaćali poslodavci. Ova odredba usuglašena je s odredbama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, broj 32/02) koji je doprinose za financiranje prava s osnove nezaposlenosti odredio kao doprinos poslodavca.

Glede pojednostavnjenja sustava, predlaže se da se doprinosi koje poslodavci i isplataljci primitaka uplaćuju kao svoju zakonsku obvezu (doprinosi "na" osnovicu) obračunavaju na osnovicu koju čini ukupno isplaćena plaća svih zaposlenika,

odnosno ukupna osnovica za obračun doprinosa izaslanih radnika. To će poslodavcu uvelike pojednostavniti način obračunavanja, izvješćivanja (samo u ukupnom iznosu, bez razvrstavanja po svakom zaposleniku) i iskazivanja u poslovnim knjigama kao njegovu zakonsku obvezu. Iznimka je dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje osoba kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem, za čije je plaćanje obveznik poslodavac (obračunavaju se «na» osnovicu) i koji se, radi posebnog prava radnika s ove osnove, moraju iskazivati po osiguraniku.

Objedinjen je način izvješćivanja pozivom na Zakon o prikupljanju podataka po osiguraniku o obračunanim i uplaćenim obveznim doprinosima, porezu na dohodak i prirezu porezu na dohodak.

Propisan je jedinstven način utvrđivanja svih doprinosa:

- poslodavci, isplatitelji i drugi poslovni subjekti (tijela državne uprave kada su obveznici plaćanja doprinosa prema posebnim propisima) dužni su predati Obrazac RS kojim tijelo za prikupljanje podataka (REGOS) obavještavaju o iznosu nastale obveze pa se obuhvatom iskazanih podataka formira zaduženje obvezom, a
- obveznika koji sam za sebe plaća doprinose zadužuje Porezna uprava rješenjem o osnovici, vremenskom razdoblju na koje se osnovica odnosi te o iznosima doprinosa za uplatu.

Prema podacima o obračunanim iznosima doprinosa dostavljenim REGOS-u na Obrascu RS na razini poslodavca, isplatitelja ili tijela državne uprave nastaje obveza za uplatu. Porezna ih uprava preuzima medijski od REGOS-a. Istodobno preuzima i podatke od HNB o pristiglim uplatama obveznika na uplatne račune, te se tako knjigovodstveno prati obveza i namirenje obveze.

Za skupinu obveznika doprinosa kojima se obveza utvrđuje rješenjem, isto se tako knjigovodstveno prati nastanak obveze (prema rješenju) i namirenje obveze (prema podatku o uplatama na uplatni račun).

2.2. Proširenje osnovice za obračun i plaćanje doprinosa i na dosad neobuhvaćene primitke

Prema sadašnjem sustavu financiranja obveznih osiguranja neke isplate u vezi s primicima koji su, prema poreznim propisima, oporezovani (ili nisu oporezovani) nisu obuhvaćeni obvezom plaćanja doprinosa za obvezna osiguranja.

To je pridonosi tome da je cijena iste vrste posla (rada) različita, jer se isti rad ponekada obavlja s dodatnom obvezom – doprinosima (rad prema ugovoru o radu odnosno u radnom odnosu), ali može i bez te obveze (kada se rad ugovara izvan ugovora o radu, tzv. atipični načini ugovaranja). Ispada da je za isplatitelja (naručitelja posla) najskuplji rad koji se obavlja u radnom odnosu prema propisu o radu, a znatno je jeftiniji koji se ugovara na druge načine (ugovorom o djelu, povremena samostalna djelatnost, rad učenika i studenta i sl).

Nerijetko se događa da je ista osoba prijavljena kao nezaposlena a da istodobno, izvan klasičnog radnog odnosa, radi na tzv. atipičan način glede propisa o radu.

Prema Prijedlogu zakona, osnovica za obračun doprinosa proširena je na i primitke koji dosad nisu bili obuhvaćeni plaćanjem doprinosa. Neki od tih primitaka nisu obuhvaćeni plaćanjem poreza na dohodak, dok su neki obuhvaćeni plaćanjem poreza na dohodak (primici s osnove drugih samostalnih djelatnosti).

Radi se o slijedećim primicima:

1. isplaćena razlika plaće za vrijeme službe u oružanim snagama Republike Hrvatske i pripadnicima civilne zaštite i drugim osobama za vrijeme osobnog rada u zaštiti od prirodnih nepogoda,

2. svaki primitak s osnove nesamostalnog rada koji je isplaćen izvan ugovora o radu (izvan redovitog radnog odnosa), bez obzira na naziv i način isplate, ako je oporeziv porezom na dohodak,

3. primitak za rad učenika i redovitog studenta,

4. primitak od drugih samostalnih djelatnosti:

4.1. primitak od druge samostalne djelatnosti člana predstavničkih i izvršnih tijela državne vlasti, jedinica područne (regionalne) samouprave i jedinica lokalne samouprave;

4.2. primitak od druge samostalne djelatnosti člana skupština i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih odbora, upravnih vijeća i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih osoba, člana povjerenstva i odbora tih tijela, stečajnog upravitelja i suca porotnika koji nema svojstvo djelatnika u sudu,

4.3. primitak od druge samostalne djelatnosti, kao što su povremene autorske djelatnosti znanstvenika, umjetnika, stručnjaka, novinara, sudskih vještaka, trgovačkih putnika, agenata, športskih sudaca i delegata, te od druge povremene samostalne djelatnosti.

Pod «razlikom plaće» (pod 1.) razumijeva se razlika između iznosa mjesečne plaće koju bi radnik primio od poslodavca i iznosa koji mu se, prema posebnim propisima, isplaćuje za vrijeme provedeno u vojnoj službi u oružanim snagama Republike Hrvatske ili za djelatnost u okviru civilne zaštite i zaštite od elementarnih nepogoda. Poslodavac u ovom slučaju prema osobi koja je na ovaj način određeno vrijeme odsutna s posla, nema obvezu isplate plaće, pa prema tome niti obvezu plaćanja doprinosa za to razdoblje. Tada je isplatitelj razlike, tijelo koje poziva zaposlenu osobu, obvezno nadoknaditi plaću (u punom iznosu), a prema toj plaći obračunati i odgovarajuće doprinose iz razlike i na razliku plaće na način kao i kod redovite plaće. Dužan je i izvijestiti o iznosu razlike, vremenskom razdoblju na koje se odnosi i iznosima doprinosa.

2.3. Objektivniji obuhvat doprinosima osnovica u odnosu na dosadašnji način

U usporedbi s dosadašnjim načinom, objektivnije je obuhvaćena osnovica osiguranika s osnove obavljanja samostalne djelatnosti obrta i slobodnih zanimanja te samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva.

Navedeni obveznici (osiguranici) podijeljeni su u tri skupine:

1. obveznici koji od obavljanja samostalne djelatnosti obrta i slobodnih zanimanja te samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva dohodak utvrđuju na temelju poslovnih knjiga,
2. obveznici koji od obavljanja samostalne djelatnosti obrta i slobodnih zanimanja porez na dohodak plaćaju prema paušalnoj osnovici,
3. obveznici koji od obavljanja samostalne djelatnosti obrta i slobodnih zanimanja te samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva plaćaju porez na dobit umjesto poreza na dohodak.

Ovi osiguranici sada doprinose plaćaju na propisane osnovice koje su različite za plaćanje doprinosa za mirovinsko osiguranje u odnosu na osnovice za zdravstveno osiguranje. Unutar svakog sustava propisane su osnovice ovisno o stručnoj spremi, odnosno kvalifikaciji. Najveći broj ovih osiguranika (više od 75%) doprinose plaća na najnižu osnovicu od prosječno 2.500,00 kuna.

Prema Prijedlogu zakona, ovi će obveznici plaćati doprinose prema ekonomskoj snazi, uz ograničenje na najnižu osnovicu i najvišu osnovicu za plaćanje doprinosa:

- osnovica za obračun doprinosa osiguranika kojemu se dohodak utvrđuje na temelju poslovnih knjiga jest dohodak iz knjiga, i to razlika između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka (bez izdataka za iznose plaćenih doprinosa), ali ne može biti manja od propisane najniže osnovice za obračun doprinosa ove skupine osiguranika;
- osnovica za obračun doprinosa osiguranika koji porez na dohodak plaća prema paušalnom dohotku jest paušalni dohodak, ali ne može biti manja od propisane najniže osnovice za obračun doprinosa;
- osnovica za obračun doprinosa poduzetnika koji od djelatnosti obrta i slobodnih zanimanja te djelatnosti poljoprivrede i šumarstva umjesto poreza na dohodak plaća porez na dobit jest poduzetnička plaća, ali ne može biti manja od propisane najniže poduzetničke plaće.

2.4. Zadržavanje instituta najniže osnovice za obračun doprinosa

Zadržan je institut najniže osnovice od koje se moraju obračunavati i plaćati obvezni doprinosi, i to:

1. najniža mjesečna osnovica za obračun doprinosa,
2. najniža godišnja osnovica za obračun doprinosa obveznika koji obavljaju samostalnu djelatnost obrta i slobodnog zanimanja te samostalnu djelatnost poljoprivrede i šumarstva,
3. najniža mjesečna osnovica za obračun predujma doprinosa obveznika koji obavljaju samostalnu djelatnost obrta i slobodnog zanimanja te samostalnu djelatnost poljoprivrede i šumarstva,
4. najniža mjesečna osnovica za obračun doprinosa – poduzetnička plaća.

Propisan je i način utvrđivanja i objavljivanja iznosa najnižih osnovica.

Iznosi najnižih osnovica utvrđuju se množenjem iznosa prosječne plaće (bruto) zaposlenih u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj/rujan, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, i stalnog, propisanog faktora:

- za utvrđivanje najniže mjesečne osnovice faktor 0,4 (iznos umnoška prosječne plaće i faktora 0,4),
- za utvrđivanje najniže godišnje osnovice faktor 0,8 i brojka 12 (iznos umnoška prosječne plaće, faktora 0,8 i broja 12),
- za utvrđivanje najniže mjesečne osnovice predujma doprinosa faktor 0,8 (iznos umnoška prosječne plaće i faktora 0,8),
- za utvrđivanje najniže poduzetničke plaće faktor 0,8 (iznos umnoška prosječne plaće i faktora 0,8).

Poseban faktor za obveznike koji plaćaju (koji će plaćati) porez na dohodak prema paušalnoj osnovici nije propisan, što znači da će se ovoj skupini obveznika za obračun doprinosa u slučaju da je paušalna osnovica niža od iznosa najniže osnovice, primjenjivati najniža mjesečna osnovica (kao za zaposlene).

Iznose objavljuje ministar financija do 30. studenoga tekuće godine za sljedeću godinu.

Svakom obvezniku koji je dužan plaćati doprinose prema najnižoj osnovici, ostavljena je mogućnost izbora i više osnovice za plaćanje doprinosa, a propisan je način utvrđivanja i objavljivanja iznosa viših osnovica.

U slučaju da se mjesečna obveza obračunava za razdoblje kraće od jednog mjeseca, utvrđuje se razmjerni dio prema broju dana u mjesecu za koji postoji obveza.

2.5. Zadržavanje obveze poslodavca o uplati doprinosa prema najnižoj osnovici

Zadržana je obveza poslodavca, a proširena je i na poslodavca izaslanog radnika te na poduzetnika koji doprinose obračunava prema poduzetničkoj plaći, da, kada do 15. dana u mjesecu ne isplati plaću ili poduzetničku plaću za prethodni mjesec, uplati doprinose na najnižu osnovicu prema broju radnika.

Ova se obveza odnosi na sve propisane doprinose koji su nastali s osnove rada pojedinog radnika za poslodavca, za razliku od dosadašnje, koja se odnosila samo na doprinos za mirovinsko i zdravstveno osiguranje.

Ovo je i nadalje akontativna obveza poslodavca, plaćanje iz njegovih sredstava, a konačni iznos obračunava se prilikom isplate plaće.

2.6. Uvođenje instituta najviše osnovice za plaćanje doprinosa

Propisan je institut najviše osnovice za plaćanje doprinosa. Pri obračunu doprinosa prema mjesečnoj plaći, u slučaju da je iznos plaće veći od najvišeg iznosa mjesečne osnovice za obračun doprinosa, poslodavac doprinose koji se obračunavaju i obustavljaju od plaće obračunava samo do najvišeg iznosa mjesečne osnovice.

Doprinosi koji se obračunavaju na plaću, kao zakonska obveza poslodavca, obračunavaju se na ukupno isplaćenu plaću svih zaposlenih, pa se odredba o najvišoj osnovici (plaći pojedinog zaposlenika) u ovom slučaju ne primjenjuje.

U slučaju isplate drugih primitaka prema kojima se obračunavaju doprinosi, pri pojedinačnoj isplati ne uzima se u obzir najviša mjesečna osnovica jer ti primici nisu vezani za konkretno razdoblje (kao što je to mjesečna plaća), pa će osiguranik na godišnjoj razini moguće ostvariti pravo na povrat doprinosa koji su obračunani i obustavljeni od osnovice koja prelazi iznos najviše godišnje osnovice za obračun doprinosa.

Iznos najviše osnovice također je vezan za kretanje iznosa prosječno isplaćene plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj, uz automatizam u promjeni i jednostavnost u objavljivanju za svaku kalendarsku godinu, ovisno o kretanju prosječne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj.

2.7. Uređenje zastare, prekršajnog i drugostupanjskog postupka

Zastara prava na utvrđivanje i naplatu doprinosa te pravo osiguranika na povrat preplaćenih doprinosa riješeni su različito u sustavu mirovinskog osiguranja u odnosu na sustav zdravstvenog osiguranja, a pogotovo različito u odnosu na odredbe o zastari u Općem poreznom zakonu.

Nacrtom prijedloga zakona o doprinosima za obvezna osiguranja pitanje zastare usklađeno je za sve doprinose – rok je 5 godina (relativni), odnosno 10 godina (apsolutni).

U sadašnjem sustavu prekršaje radi nepridržavanja odredbi propisa koji uređuju pitanje utvrđivanja i plaćanja doprinosa izriče trgovački sud u slučaju kada postupak pokreće bilo koji od zavoda, a Porezna uprava kada postupak pokreće Porezna uprava. Kako je Zakon o Poreznoj upravi ovo pitanje riješio (nadležnost Porezne uprave) to se ovim Prijedlogom zakona više ne ulazi u ovo pitanje.

Drugostupanjski postupak u svezi s upravnim stvarima iz oblasti obveznih doprinosa, prema Prijedlogu zakona na Ministarstvu financija (jedinствeno).

2.8. Ujednačavanje rokova za plaćanje doprinosa

U cijelom sustavu ubiranja doprinosa propisana su četiri roka za plaćanje:

1. istodobno s isplatom plaće i drugih primitaka prema kojima je propisana obveza obračuna, uštezanja i plaćanja doprinosa od strane poslodavca ili isplatitelja,
2. do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec u obvezama gdje se doprinosi utvrđuju rješenjem,
3. do kraja mjeseca zaprimanja primitka,
4. u roku osam dana od dana dostave rješenja obvezniku, odnosno od dana konačnosti rješenja (u slučaju žalbenog postupka), prema godišnjoj osnovici s osnove samostalnog obavljanja djelatnosti obrta i slobodnog zanimanja te djelatnosti poljoprivrede i šumarstva.

2.9. Zabrana isplate plaće i drugih primitaka ako se ne plaćaju doprinosi

U sustavu platnog prometa koji se primjenjivao do zaključno 30. ožujka 2002. Zavod za platni promet (odnosno pravni slijednik - Financijska agencija) imao je pravo nadzora plaćanja doprinosa, pa nije dopuštena isplata novčanih sredstava za plaće ako istodobno nisu bili plaćeni obvezni doprinosi.

Novi sustav platnog prometa u zemlji, koji je u primjeni od 1. travnja 2002., uređuje da se platni promet obavlja u bankama. Zakon o platnom prometu nije propisao obvezu banaka ove vrste nadzora niti prava osporavanja isplate plaće ako nisu plaćeni doprinosi.

Stoga je nacrtom Prijedloga zakona propisana odredba sukladno kojoj banka koja vodi račun obveznika plaćanja doprinosa neće provoditi naloge za isplatu plaće niti drugih primitaka prema kojima je poslodavac, odnosno isplatitelj primitaka, obvezan doprinose obračunati i obustaviti od plaće ili primitka te ih platiti ako nisu uplaćeni prije isplate, a najkasnije istodobno s isplatom plaće i drugih primitaka.

Radi pojednostavnjenja plaćanja, propisano je da obveznik plaćanja doprinosa može trajnim nalogom ovlastiti banku koja vodi njegov račun, i to bez posebnog ispisa naloga za plaćanje doprinosa ovjerenog od obveznika, da naplati doprinose na teret njegova računa a u korist uplatnog računa obveznih doprinosa. Uvjet je za to da doprinose prije obračuna obveznik doprinosa iskaže kao obvezu na Obrascu RS. Trajni nalog može dati i svaki drugi obveznik koji plaća doprinose sam za sebe.

3. POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Donošenjem ovoga Zakona, a to znači promjenom u načinu utvrđivanja i plaćanja doprinosa te nadzora zakonitosti i obuhvatom doprinosima osnovica

(primitaka) koje dosad nisu bile obuhvaćene (iz točke 2.2.), te drugačijim obuhvatom dohotka osiguranika (iz točke 2.3.), proisteći će posljedice:

- 3.1. Obuhvatom novih osnovica plaćanjem doprinosa treba urediti i prava vezana uz ova plaćanja po pravilima osiguranja. Radi toga nadležna ministarstva (Ministarstvo rada i socijalne skrbi i Ministarstvo zdravstva) istodobno stavljaju u proceduru donošenja izmjene osnovnih propisa iz oblasti socijalnog osiguranja kojima će se urediti pitanja prava osiguranika temeljena na plaćanju doprinosa prema novim osnovicama.
- 3.2. Obuhvat primitaka plaćanjem obveznih doprinosa koji to dosad nisu bili, odnosno drugačijim načinom utvrđivanja osnovice za obračun doprinosa osiguranika koji obavljaju djelatnost obrta i slobodnog zanimanja te djelatnost poljoprivrede i šumarstva, utjecat će na način utvrđivanja osnovice za obračun poreza na dohodak, pa Ministarstvo financija u proceduru donošenja stavlja izmjene propisa o porezu na dohodak glede rješavanja pitanja iz toga područja. Izmjenama u Zakonu o porezu na dohodak obuhvatit će se i izmjene glede načina izvješćivanja. Naime, donošenjem Zakona o prikupljanju podataka po osiguranicima o obveznim doprinosima, porezu i prirezu porezu na dohodak, postaje nepotrebno da poslodavci o istim podacima koji se iskazuju na Obrascu RS izvješćuju još i Poreznu upravu (Obrazac ID i Obrazac PPK-1/PK-2).
- 3.3. Promjene u načinu utvrđivanja doprinosa, plaćanja, nadzora i izvještavanja utječu na ustroj tijela uprave koja sada u svojem djelokrugu obavljaju poslove vezane uz obvezna osiguranja a uvjetuju i novi ustroj Porezne uprave u svezi s tim poslovima. Zakonom je određeno da će Vlada Republike Hrvatske i ministar financija u tom pogledu urediti ustroj Porezne uprave.
- 3.4. Radi početka primjene Zakona tijekom poreznog razdoblja, predloženo je da se primjena dijela Zakona koji uređuje plaćanje doprinosa prema godišnjoj osnovici osiguranika s osnove obavljanja djelatnosti obrta i slobodnih zanimanja te djelatnosti poljoprivrede i šumarstva i primjena instituta najviše osnovice za plaćanje doprinosa odgodi do početka novoga poreznog razdoblja (1. 1. 2003.). Predlaže se i da se poslovi utvrđivanja i naplate doprinosa u 2002. godini (od početka primjene Zakona) obavljaju preko stručnih službi zavoda, na dosadašnji način, ali uvažavajući pri tome odredbe novoga Zakona glede načina postupanja i ostalih nadležan (vođenje prekršajnog postupka i drugostupanjskog postupka).

4. EKONOMSKA ANALIZA UČINAKA PROPISA

U posebnom se prilogu daje više pokazatelja o doprinosima - tabelarni pregledi iz kojih je na pojedinačnim primjerima vidljivo opterećenje davanjima za obvezne doprinose (kad ide na teret isplatitelja), odnosno opterećenje primitka (kad ide na teret primatelja), i to glede primitaka na koje se dosad doprinosi nisu plaćali.

Pri simulaciji obračuna, na priloženim primjercima, uzeto je u obzir da se Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak predviđa smanjenje stope poreza na dohodak za obračun predujma poreza od primitaka s osnove drugih samostalnih djelatnosti. Ta se stopa predviđa sa 15% umjesto sadašnjih 35%. Primjenom niže stope poreza na dohodak obveznici doprinosa će, nakon obustave obračunatih iznosa doprinosa i obustave obračunatih iznosa predujma poreza i prireza porezu na dohodak, na ruke primiti veći iznos od iznosa kojega primaju prema sada važećem načinu obračuna poreza na dohodak.

Ostaje im, prema Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak, da obvezno podnesu godišnju prijavu poreza na dohodak na temelju koje će im se utvrditi godišnji iznos poreza na dohodak i uvažiti moguće pravo na osobni odbitak.

Prilozi su:

1. Obrazloženje Prijedloga zakona,
2. Primjer obračuna doprinosa prema primitku – isplati razlike plaće,
3. Primjer obračuna doprinosa prema primitku za rad učenika i redovitog studenta
4. Primjerci obračuna doprinosa prema primicima od druge samostalne djelatnosti iz članka 15. stavak 4. Zakona o porezu na dohodak i to:
 - 4.1. primitku člana predstavničkog i izvršnog tijela državne vlasti,
 - 4.2. primitku člana skupštine i nadzornog odbora trgovačkog društva,
 - 4.3. primitku trgovačkog putnika kada je porezno priznati izdatak 25%,
 - 4.4. primitku povremenog autora kada je porezno priznati izdatak 40%,
 - 4.5. primitku povremenog autora - samostalnog umjetnika, kada je priznati izdatak prema Zakonu o pravima samostalnih umjetnika 25% i prema Zakonu o porezu na dohodak 40%.

Očekuje se da će se novim načinom utvrđivanja i naplate doprinosa, nadzora zakonitosti ubiranja i plaćanja te izvješćivanja znatno povećati prihodi proračuna s osnove obveznih doprinosa, ali i postotak naplate dospjelih obveza.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Primjena ovoga Zakona uvjetovat će racionalizacijom – objedinjenjem poslova u vezi s utvrđivanjem i prikupljanjem doprinosa i podataka o doprinosima i porezu na jednome mjestu (Porezna uprava i Središnji registar osiguranika), smanjenje materijalnih troškova:

1. o obvezi plaćanja doprinosa skupini će se obveznika kojima se obveza utvrđuje rješenjem, jedno rješenje (umjesto dva) izdavati (i otpremiti) na jednome mjestu;
2. postoji i mogućnost da se istim rješenjem kojim se utvrđuje obveza poreza na dohodak (rješenje o godišnjem porezu na dohodak i rješenje o mjesečnom predujmu poreza na dohodak), utvrdi vremensko

- razdoblje, osnovica te iznosi obveznih doprinosa (godišnji i mjesečni);
3. poslovi redovite naplate mjesečnih obveza obavljat će se na jednome mjestu (tiskanje i dostava naloga za plaćanje iz jednoga mjesta istodobno);
 4. pozivom na odredbe Zakona o platnom prometu, poduzetnici koji su dužni svoje financijsko poslovanje voditi putem računa sami će, na temelju rješenja o iznosu obveze, ispisivati naloge za plaćanje doprinosa (umjesto da im se dostavljaju nalozi za plaćanje).

Glede kadrovskih pitanja, procjenjuje se da donošenje Zakona neće utjecati, općenito, na broj zaposlenih, jer:

1. radnici koji sada obavljaju ove poslove u drugim službama (HZMO, HZZO) radit će i dalje iste poslove u Poreznoj upravi, s tim što će se broj zaposlenih postupno smanjivati prirodnom odljevom;
2. novim ustrojem rada Porezne uprave, glede poslova koje Porezna uprava radi prema odredbama Zakona o Poreznoj upravi i poslova koje će raditi provođenjem ovoga Zakona, uredit će se spajanje poslova zaduživanja, evidentiranja, naplate i nadzora s istim poslovima u vezi s porezom na dohodak i porezom na dobit (isti službenik za istog obveznika poreza i doprinosa, isti inspektor za sveukupno poslovanje obveznika);
3. moguća je, po potrebi, i specijalizacija skupine inspektora za nadzor zakonitosti obračunavanja i plaćanja doprinosa i sl.

Primjena ovoga Zakona uvjetovat će povećanje materijalnih troškova. Naime, Ministarstvo rada i socijalne skrbi, Ministarstvo zdravstva, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje upozoravaju da njihov prostor i informacijski sustav čine cjelinu iz koje ne bi bilo racionalno izdvajati dijelove, pa se očekuje:

1. potreba za dodatnim ulaganjem u informatičku opremu za obradu podataka, za što se predviđa izdatak u iznosu od _____ kuna u 2002. godini, te
2. potreba za dodatnim prostorom za smještaj radnika koji će raditi na provedbi poslova propisani Zakonom, za što se predviđa izdatak u iznosu od _____ kuna u 2002. godini.

PRIJEDLOG

ZAKONA O DOPRINOSIMA ZA OBVEZNA OSIGURANJA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju vrste doprinosa, obveznik obračunavanja i plaćanja, osnovica, stope za obračun, način utvrđivanja i rokovi za uplatu te druga pitanja vezana uz plaćanje doprinosa za obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje i osiguranje za slučaj nezaposlenosti (u nastavku teksta: obvezna osiguranja).

II. VRSTE DOPRINOSA

Članak 2.

(1) Doprinosi za obvezna osiguranja (u nastavku teksta: obvezni doprinosi) prema ovome Zakonu jesu:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje:

1.1. na temelju generacijske solidarnosti

1.2. na temelju individualne kapitalizirane štednje;

2. dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem:

2.1. na temelju generacijske solidarnosti

2.2. na temelju individualne kapitalizirane štednje;

3. doprinos za zdravstveno osiguranje:

3.1. za osnovno zdravstveno osiguranje

3.2. posebni doprinos za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti

3.3. posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu;

4. doprinos za zapošljavanje.

(2) Doprinosi iz stavka 1. točke 1.1. i 2.1. ovoga članka prihod su Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

(3) Doprinosi iz stavka 1. točka 3. ovoga članka prihod su Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

(4) Doprinos iz stavka 1. točka 4. ovoga članka prihod je Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

(5) Doprinosi iz stavka 1. točke 1.2. i 2.2. ovoga članka osobna su imovina osiguranika, članova obveznih mirovinskih fondova.

III. TEMELJNI POJMOVI

Članak 3.

U smislu ovoga Zakona, pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

1. *dohodak* je osnovica za obračun doprinosa obveznika – osiguranika s osnove samostalnog obavljanja djelatnosti obrta i slobodnog zanimanja te djelatnosti poljoprivrede i šumarstva, ostvaren prema propisima o porezu na dohodak;
2. *dohodak u paušalnom* iznosu je osnovica za obračun doprinosa obveznika - osiguranika s osnove samostalnog obavljanja djelatnosti obrta i slobodnog zanimanja, utvrđen prema propisima o porezu na dohodak;
3. *doprinos* je iznos davanja obveznika doprinosa za prava osiguranika s osnove obveznog mirovinskog osiguranja, obveznog zdravstvenog osiguranja i osiguranja za slučaj nezaposlenosti;
4. *godišnja osnovica* je osnovica za obračun doprinosa obveznika - osiguranika s osnove samostalnog obavljanja djelatnosti obrta i slobodnog zanimanja te djelatnosti poljoprivrede i šumarstva, koji, prema propisima o porezu na dohodak, dohodak utvrđuje na temelju poslovnih knjiga;
5. *isplatitelj* je obveznik doprinosa koji se obračunavaju na osnovicu kao zakonska obveza isplatitelja, te obveznik obračuna i solidarni jamac za plaćanje doprinosa koji se obračunavaju i obustavljaju od osnovice prema kojoj su obračunani, s osnove isplate ostalih oporezivih primitaka od nesamostalnog rada (izvan ugovora o radu), primitka za rad učenika i redovitog studenta ili primitka od druge samostalne djelatnosti;
6. *izaslani radnik* je obvezno osigurana osoba s osnove rada za poslodavca i obveznik doprinosa - osoba koja za poslodavca sa sjedištem u Republici Hrvatskoj obavlja posao u drugoj državi, te osoba na radu u diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu Republike Hrvatske u inozemstvu;
7. *najniža osnovica* je najniži mjesečni iznos od kojega postoji obveza obračuna i plaćanja doprinosa za obvezna osiguranja;
8. *najviša mjesečna osnovica* je najviši mjesečni iznos do kojega postoji obveza obračuna i plaćanja doprinosa koji se obustavljaju od plaće i drugih primitaka s osnove nesamostalnog rada za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i za osnovno zdravstveno osiguranje, te najviši mjesečni iznos do kojega postoji obveza obračuna svih doprinosa čiji se iznosi utvrđuju rješenjem;
9. *najviša godišnja osnovica* je najviši godišnji iznos do kojega postoji obveza obračuna i plaćanja doprinosa iz svih osnova plaćanja za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i za osnovno zdravstveno osiguranje, te najviši godišnji iznos do kojega postoji obveza obračuna svih doprinosa čiji se iznosi utvrđuju rješenjem;
10. *naknada plaće* je osnovica za obračun doprinosa osiguranika - iznos isplaćen za vrijeme privremene spriječenosti za rad kao pravo s osnove obveznog osiguranja;

11. *obveznik doprinosa* je:

11.1. pravna ili fizička osoba i svaki drugi pravni subjekt koji je kao poslodavac, isplatitelj ili tijelo državne uprave dužan obračunati i uplatiti doprinose na osnovicu kao svoju zakonsku obvezu,

11.2. pravna ili fizička osoba i svaki drugi pravni subjekt koji je kao poslodavac, isplatitelj ili tijelo državne uprave dužan doprinose obračunati, obustaviti od plaće i drugih primitaka, te ih uplatiti u ime i u korist osigurane osobe,

11.3. fizička osoba – osiguranik u čije je ime i u čiju korist poslodavac, isplatitelj razlike plaće i isplatitelj primitaka te bilo koji drugi pravni subjekt dužan doprinose obračunati, obustaviti od plaće i uplatiti,

11.4. fizička osoba - osiguranik koja je sama za sebe dužna obračunati i uplatiti doprinose, te osoba koja je dužna uplatiti doprinose koji se utvrđuju rješenjem;

12. *osiguranik* je fizička osoba koja je osigurana prema propisima o obveznom mirovinskom i zdravstvenom osiguranju te osiguranju za slučaj nezaposlenosti;

13. *osnovica za obračun doprinosa* iznos je na koji se primjenjuju propisane stope doprinosa radi obračuna iznosa doprinosa;

14. *plaća* je osnovica za obračun doprinosa, iznos koji je poslodavac dužan isplatiti radniku s osnove rada u određenom mjesecu, a sastoji se od iznosa doprinosa za obvezna osiguranja koji se obračunavaju i obustavljaju od plaće, iznosa poreza i prireza porezu na dohodak koji se obračunavaju iz porezne osnovice i obustavljaju od plaće te od iznosa koji se isplaćuje radniku s ove osnove;

15. *poduzetnička plaća* je osnovica za obračun doprinosa, iznos koji sebi mjesečno isplaćuje ili je trebao isplatiti osiguranik s osnove samostalnog obavljanja djelatnosti obrta i slobodnog zanimanja te djelatnosti poljoprivrede i šumarstva, koji od obavljanja te djelatnosti plaća porez na dobit umjesto poreza na dohodak, a sastoji se od iznosa doprinosa za obvezna osiguranja koji se obračunavaju i obustavljaju od poduzetničke plaće, iznosa poreza i prireza porezu na dohodak koji se obračunavaju i obustavljaju od poduzetničke plaće te od iznosa koji se isplaćuje poduzetniku s te osnove;

16. *poljoprivrednik* je osiguranik - obveznik doprinosa s osnove bavljenja poljoprivredom kao jedinim ili glavnim zanimanjem (osim osiguranika s osnove samostalnog obavljanja djelatnosti poljoprivrede i šumarstva koji od obavljanja te djelatnosti plaća porez na dohodak);

17. *poslodavac* je osoba koja na temelju ugovora o radu zapošljava osiguranika, obveznik doprinosa koji su propisani kao njegova zakonska obveza te obveznik i solidarni jamac plaćanja doprinosa koje je dužan obračunati, obustaviti i uplatiti u ime i u korist osiguranika, a to je:

17.1. tuzemna pravna ili fizička osoba i svaki drugi pravni subjekt,

17.2. inozemna organizacija koja u Republici Hrvatskoj ne uživa diplomatski imunitet (strano predstavništvo, podružnica, međunarodna organizacija i ustanova) te inozemna fizička osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije uređeno,

17.3. diplomatska misija i konzularni ured strane države, međunarodna organizacija ili predstavništvo koji na teritoriju Republike Hrvatske uživaju diplomatski imunitet, sa

sjedištem u Republici Hrvatskoj, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije uređeno;
18. *predujam doprinosa* mjesečni je iznos doprinosa koji obveznik uplaćuje s osnove samostalnog obavljanja djelatnosti obrta i slobodnog zanimanja te djelatnosti poljoprivrede i šumarstva, a kojemu se rješenjem utvrđuju godišnji iznosi doprinosa;

19. *primitak* je osnovica za obračun doprinosa ostvaren s osnove nesamostalnog rada izvan ugovora o radu, rada učenika i redovitog studenta ili s osnove obavljanja druge samostalne djelatnosti;

20. *razlika plaće* je osnovica za obračun doprinosa s osnove nesamostalnog rada, razlika između iznosa mjesečne plaće koju bi radnik primio od poslodavca i iznosa koji mu se, prema posebnim propisima, isplaćuje za vrijeme provedeno u vojnoj službi u oružanim snagama Republike Hrvatske ili za djelatnost u okviru civilne zaštite i zaštite od elementarnih nepogoda;

21. *sezonski radnik* je osiguranik - osoba koja s poslodavcem sklopi ugovor o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove, prema propisima o radu;

22. *trajni nalog* je posebno ovlaštenje obveznika doprinosa banci, koja vodi njegov račun, za prijenos iznosa obračunanih i dospjelih doprinosa na teret njegova računa a u korist uplatnog računa obveznih doprinosa;

23. *volonter* je osiguranik - osoba koju poslodavac, nakon završena školovanja za određeno zanimanje, primi na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa prema propisima o radu, a za svoj rad ne prima plaću.

IV. OBVEZNIK OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA DOPRINOSA

Članak 4.

Obveznik je obračunavanja i plaćanja doprinosa:

1. osiguranik koji s osnove rada za poslodavca ostvaruje plaću i drugi oporezivi primitak ili razliku plaće - za doprinose koji se obračunavaju i obustavljaju od plaće i drugog oporezivog primitka ili od razlike plaće;

2. poslodavac - za doprinose koje obračunava i obustavlja od plaće i drugih primitaka i uplaćuje u ime i u korist osiguranika iz točke 1. ovoga članka, te za doprinose koje obračunava na ukupno isplaćenu plaću i druge primitke svih zaposlenih i uplaćuje kao svoju zakonsku obvezu;

3. poslodavac volontera i osobe koja se nakon završena obrazovanja nalazi na obveznom praktičnom radu;

4. poslodavac sezonskog radnika - za staž osiguranja koji se odnosi na izvansezonsko razdoblje (produženo osiguranje);

5. poslodavac izaslanog radnika – za doprinose koje obračunava i obustavlja od plaće i uplaćuje u ime i u korist osiguranika iz točke 1. ovoga članka, te za doprinose koje

obračunava na ukupnu osnovicu svih izaslanih radnika i uplaćuje kao zakonsku obvezu;

6. osiguranik koji plaću i drugi primitak s osnove nesamostalnog rada primi neposredno iz inozemstva;

7. osiguranik s osnove ostalih oporezivih primitaka od nesamostalnog rada (izvan ugovora o radu), primitka za rad učenika i redovitog studenta te primitka od druge samostalne djelatnosti - za doprinose koji se obračunavaju i obustavljaju od primitka s ove osnove;

8. isplatitelj oporezivih primitaka od nesamostalnog rada izvan ugovora o radu, primitka za rad učenika i redovitog studenta i primitka od druge samostalne djelatnosti - za doprinose koje obračunava i obustavlja od primitka i uplaćuje u ime i u korist osiguranika iz točke 7. ovoga članka, te za doprinose koje obračunava na istu osnovicu i uplaćuje kao svoju zakonsku obvezu;

9. isplatitelj razlike plaće osiguraniku za vrijeme provedeno u vojnoj službi u oružanim snagama Republike Hrvatske ili za djelatnost u okviru civilne zaštite i zaštite od elementarnih nepogoda - za doprinose koje obračunava i obustavlja od iznosa razlike plaće i uplaćuje u ime i u korist osiguranika iz točke 1. ovoga članka, te za doprinose koje obračunava na istu osnovicu i uplaćuje kao svoju zakonsku obvezu;

10. osiguranik s osnove samostalnog obavljanja djelatnosti obrta i slobodnog zanimanja te djelatnosti poljoprivrede i šumarstva koji dohodak utvrđuje na temelju poslovnih knjiga prema propisima o porezu na dohodak;

11. osiguranik s osnove samostalnog obavljanja djelatnosti obrta i slobodnog zanimanja koji porez na dohodak plaća prema paušalnoj osnovici sukladno propisima o porezu na dohodak;

12. osiguranik s osnove samostalnog obavljanja djelatnosti obrta i slobodnog zanimanja te djelatnosti poljoprivrede i šumarstva koji plaća porez na dobit umjesto poreza na dohodak;

13. osiguranik s osnove bavljenja poljoprivredom kao jedinim i osnovnim zanimanjem (osim osiguranika koji s osnove samostalnog obavljanja djelatnosti poljoprivrede i šumarstva dohodak utvrđuje na temelju poslovnih knjiga prema propisima o porezu na dohodak);

14. osiguranik s osnove svojstva samostalnog umjetnika kojemu se, prema propisima o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, sredstva za plaćanje doprinosa za obvezna osiguranja osiguravaju u državnom proračunu;

15. osiguranik s osnove rada na brodu pod hrvatskom ili stranom zastavom u međunarodnoj plovidbi (pomorac) i druga osoba s osnove rada u inozemstvu kod stranog poslodavca;

16. osiguranik s osnove primitka mirovine ili invalidnine iz inozemstva koji, uz inozemnu mirovinu i invalidninu, nije ostvario mirovinu iz obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj, te ako međunarodnim ugovorom nije drugačije uređeno;

17. Republika Hrvatska:

- 17.1. za mirovinsko osiguranje roditelja iz članka 15. Zakona o mirovinskom osiguranju,
- 17.2. za mirovinsko osiguranje (dio staža osiguranja) korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad iz članka 25. stavak 6. Zakona o mirovinskom osiguranju,
- 17.3. za mirovinsko osiguranje osiguranika iz članka 18. stavak 1. točka 1. i stavak 2. Zakona o mirovinskom osiguranju,
- 17.4. za mirovinsko osiguranje korisnika naknade plaće koja se osigurava na teret državnog proračuna iz članka 68. točke 1., 2. i 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju,
- 17.5. za mirovinsko osiguranje invalidnih osoba iz članka 7. Zakona o stažu osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem;

18. nadležna tijela državne uprave:

- 18.1. za mirovinsko osiguranje osiguranika iz članka 18. stavak 1. točka 3. i članka 19. i 20. Zakona o mirovinskom osiguranju,
- 18.2. za zdravstveno osiguranje osiguranika iz članka 5. točka 15. Zakona o zdravstvenom osiguranju;

19. Hrvatski zavod za zapošljavanje:

- 19.1. za mirovinsko osiguranje osiguranika iz članka 18. stavak 1. točka 2. Zakona o mirovinskom osiguranju,
- 19.2. za mirovinsko osiguranje osiguranika iz članka 10. stavak 2. Zakona o mirovinskom osiguranju;

20. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje za mirovinsko osiguranje osiguranika, korisnika naknade plaće, na teret Zavoda;

21. nadležni centar za socijalnu skrb za mirovinsko osiguranje roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju, kojemu taj centar isplaćuje novčanu naknadu;

22. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje za mirovinsko osiguranje osiguranika koji ostvaruje pravo na naknadu s osnove profesionalne rehabilitacije;

23. osiguranik s osnove prava na produženo osiguranje prema propisima o mirovinskom osiguranju;

24. osiguranik - osoba koja je obvezno osigurana s osnove obavljanja crkveno-vjerskih poslova, samostalni športaš, šahist i osoba koja ne ostvaruje plaću niti druge primitke.

25. Obveznik je posebnog doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu:

- 25.1. poslodavac izaslanog radnika,
- 25.2. poslodavac koji zaposlenu osobu upućuje na službeni put u inozemstvo u trajanju do 30 dana,
- 25.3. pravna ili fizička osoba koja u okviru međunarodne tehničko-prosvjetne i kulturne suradnje upućuje u inozemstvo na školovanje drugu osobu, učenika ili studenta,
- 25.4. osiguranik za kojega obveznik doprinosa iz točaka 25.1., 25.2. i 25.3. obračunava i plaća doprinose, za svakoga člana svoje obitelji (supružnik i djeca) koji boravi u

inozemstvu, ako općim aktom poslodavca nije drugačije određeno;

26. osoba na radu u inozemstvu koja osigurava članove obitelji koji nisu osigurani kod stranog nositelja osiguranja (supružnik i djeca) prema propisima o zdravstvenom osiguranju;

27. pravna i fizička osoba za osobe koje su prekinule rad zbog upućivanja na obrazovanje, stručno usavršavanje ili poslijediplomski studij;

28. pravna i fizička osoba za osobe koje je, prije njihova stupanja u radni odnos, kao svoje stipendiste, uputila na praktični rad kod druge pravne ili fizičke osobe radi stručnog osposobljavanja ili usavršavanja;

29. pravna i fizička osoba kod koje, ili na poziv koje, osobe iz članka 12. i 13. Zakona o zdravstvenom osiguranju obavljaju određene poslove i zadatke.

V. OSNOVICA ZA OBRAČUN DOPRINOSA

Članak 5.

Osnovicu za obračun doprinosa u svezi s nesamostalnim radom čini:

1. plaća i svaki drugi oporezivi primitak u svezi sa sadašnjim, prijašnjim ili budućim nesamostalnim radom, bez obzira na naziv i oblik isplate, što ih poslodavac isplaćuje osobi koja je obvezno osigurana s osnove ugovora o radu;

2. razlika plaće isplaćena za vrijeme provedeno u vojnoj službi u oružanim snagama Republike Hrvatske, u civilnoj zaštiti i zaštiti od elementarnih nepogoda;

3. plaća i svaki drugi oporezivi primitak u svezi sa sadašnjim, prijašnjim ili budućim nesamostalnim radom, bez obzira na naziv i oblik isplate, što ih za rad u diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu strane države, međunarodnoj organizaciji ili predstavništvu koji na teritoriju Republike Hrvatske imaju diplomatski imunitet, te u osobnoj službi kod stranih državljana prima osoba koja je obvezno osigurana s osnove ugovora o radu, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije uređeno;

4. plaća i drugi oporezivi primitak u svezi s nesamostalnim radom što ih osigurana osoba s osnove rada za poslodavca primi neposredno iz inozemstva, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije uređeno;

5. oporezivi primitak u svezi sa sadašnjim, prijašnjim ili budućim nesamostalnim radom, bez obzira na naziv i oblik isplate, što ga isplatitelj isplaćuje osiguranoj osobi izvan ugovora o radu.

Članak 6.

Osnovica za obračun doprinosa jest iznos naknade plaće koju isplaćuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Republika Hrvatska i centar za socijalnu skrb prema propisima o mirovinskom osiguranju,

zdravstvenom osiguranju i propisima o radu.

Članak 7.

Osnovica za obračun doprinosa jest primitak za rad učenika i redovitog studenta.

Članak 8.

Osnovica za obračun doprinosa jest iznos plaće i drugih oporezivih primitaka s osnove nesamostalnog rada koji bi izaslani radnik ostvario za iste, odnosno za slične poslove u Republici Hrvatskoj prema kolektivnom ugovoru, pravilniku o radu, odnosno ugovoru o radu, uvećan za 20%.

Članak 9.

(1) Osnovica za obračun doprinosa jest mirovina i invalidnina, umanjena za iznos doprinosa izračunan primjenom stope doprinosa iz članka 19. stavak 2. ovoga Zakona, koju inozemni nositelj mirovinskog i invalidskog osiguranja isplaćuje osiguraniku koji, uz inozemnu mirovinu i invalidninu, nije ostvario i mirovinu iz obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj, te ako međunarodnim ugovorom nije drugačije uređeno.

(2) Osnovica iz stavka 1. ovoga članka ne može biti viša od umnoška iznosa najniže osnove za obračun doprinosa iz članka 15. stavak 1. ovoga Zakona i faktora 2,00.

Članak 10.

Osnovica za obračun doprinosa s osnove samostalne djelatnosti jest:

1. dohodak od samostalnog obavljanja djelatnosti obrta i slobodnog zanimanja te djelatnosti poljoprivrede i šumarstva, utvrđen prema propisima o porezu na dohodak, uvećan za iznos u ukupnim izdacima sadržanih plaćenih iznosa doprinosa za vlastito obvezno osiguranje u obračunskom razdoblju;
2. dohodak od samostalnog obavljanja djelatnosti obrta i slobodnog zanimanja, utvrđen u paušalnom iznosu prema propisima o porezu na dohodak;
3. poduzetnička plaća osiguranika koji s osnove samostalnog obavljanja djelatnosti obrta i slobodnog zanimanja te djelatnosti poljoprivrede i šumarstva plaća porez na dobit umjesto poreza na dohodak;
4. primitak od druge samostalne djelatnosti člana predstavničkih i izvršnih tijela državne vlasti, jedinica područne (regionalne) samouprave i jedinica lokalne samouprave;
5. primitak od druge samostalne djelatnosti člana skupština i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih odbora, upravnih vijeća i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih osoba, člana povjerenstva i odbora tih tijela, stečajnog upravitelja i suca porotnika koji nema svojstvo djelatnika u sudu;
6. primitak od druge samostalne djelatnosti, kao što su povremene autorske djelatnosti

znanstvenika, umjetnika, stručnjaka, novinara, sudskih vještaka, trgovačkih putnika, agenata, športskih sudaca i delegata, te od druge povremene samostalne djelatnosti, umanjen za porezno priznati iznos izdatka.

Članak 11.

Osnovica za obračun doprinosa osiguranika - korisnika invalidske mirovine koji zbog profesionalne nesposobnosti za rad radi nepuno radno vrijeme, a koje doprinose plaća Republika Hrvatska, jest iznos prosječne mjesečne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj - rujan prethodne godine prema podacima Državnog zavoda za statistiku, razmjerno stažu ostvarenom prema članku 25. stavak 6. Zakona o mirovinskom osiguranju.

Članak 12.

Osnovica za obračun doprinosa osiguranika – invalidne osobe iz članka 7. Zakona o stažu osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem, a koje doprinose plaća Republika Hrvatska, jest iznos prosječne mjesečne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj - rujan prethodne godine prema podacima Državnog zavoda za statistiku.

Članak 13.

(1) Osnovicu za obračun doprinosa samostalnog umjetnika kojemu se, prema propisima o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, sredstva za plaćanje doprinosa za obvezna osiguranja osiguravaju u državnom proračunu i pomorca u međunarodnoj plovidbi na brodu pod hrvatskom ili stranom zastavom utvrđuje uredbom Vlada Republike Hrvatske.

Članak 14.

Osnovica za obračun doprinosa svih ostalih obveznika doprinosa, kojima osnovica nije propisana člancima od 5. do 13. ovoga Zakona, jest najniža osnovica za obračun doprinosa propisana člankom 15. stavak 1. ovoga Zakona.

VI. NAJNIŽA OSNOVICA

Članak 15.

(1) Najniža osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne mjesečne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj – rujan prethodne godine, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, i koeficijenta 0,4.

(2) Najniža osnovica iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na obračun doprinosa:

1. na razliku plaće prema članku 5. točka 2. ovoga Zakona,
2. na oporezivi primitak prema članku 5. točka 5. ovoga Zakona,
3. na naknadu plaće prema članku 6. ovoga Zakona,
4. na primitak prema člancima 7. i 9. ovoga Zakona,
5. na primitak prema članku 10. točke 4., 5. i 6. ovoga Zakona.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, kada postoji obveza obračuna doprinosa za razdoblje kraće od mjesec dana, najniža osnovica utvrđuje se razmjerno broju dana za koje postoji obveza obračuna doprinosa; u slučaju nepunog radnog vremena, najniža osnovica za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje utvrđuje se razmjerno broju sati rada, a za obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje osnovica je najniži iznos osnovice iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Iznos osnovice iz stavka 1. ovoga članka objavljuje ministar financija do 30. studenoga tekuće godine za sljedeću kalendarsku godinu.

Članak 16.

(1) Iznimno od odredbe članka 15. stavak 1. ovoga Zakona:

1. osnovica iz članka 10. točka 1. ovoga Zakona za obračun godišnjih iznosa doprinosa ne može biti niža od umnoška iznosa prosječne mjesečne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj – rujan prethodne godine, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, koeficijenta 0,8 i broja 12 (odnosno broja mjeseci za koji postoji obveza plaćanja doprinosa);

2. osnovica iz članka 10. točka 1. ovoga Zakona za obračun mjesečnog predujma doprinosa ne može biti niža od umnoška iznosa prosječne mjesečne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj – rujan prethodne godine, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, i koeficijenta 0,8;

3. osnovica iz članka 10. točka 3. ovoga Zakona za obračun mjesečnih iznosa doprinosa ne može biti niža od umnoška iznosa prosječne mjesečne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj – rujan prethodne godine, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, i koeficijenta 0,8.

(2) Iznimno od odredbe stavaka 2. i 3. ovoga članka, kada postoji obveza obračuna doprinosa za razdoblje kraće od mjesec dana, najniža osnovica utvrđuje se razmjerno broju dana za koje postoji obveza.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. točka 2. ovoga članka, za vrijeme privremene obustave obavljanja djelatnosti (osim za vrijeme kada se ostvaruje pravo na naknadu za bolovanje) najniža osnovica za obračun doprinosa jest osnovica propisana člankom 15. stavak 1. ovoga Zakona.

(4) Iznos osnovice iz stavka 1. ovoga članka objavljuje ministar financija do 30. studenoga tekuće godine za sljedeću kalendarsku godinu.

Članak 17.

(1) Obveznik doprinosa iz članka 4. točke 10., 11., 13., 14., 15., 23. i 24. ovoga Zakona može izabrati višu osnovicu za plaćanje doprinosa.

(2) Viša osnovica iz stavka 1. ovoga članka jest umnožak iznosa prosječne mjesečne plaća svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj - rujan prethodne

godine, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, i koeficijentata 0,60, 0,80, 1,00, 1,20, 1,40, 1,60, 2,00, 2,50 i 4,00.

(3) Izabrana viša osnovica za plaćanje doprinosa primjenjuje se za obračun svih doprinosa koje obveznik plaća prema ovome Zakonu.

(4) Obveza plaćanja doprinosa na izabranu višu osnovicu iz ovoga članka nastaje od prvoga dana mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je podnesen zahtjev, a prestaje posljednjeg dana u mjesecu u kojem je podnesena obavijest o prestanku izbora više osnovice.

(5) Iznose viših osnovica iz stavka 2. ovoga članka objavljuje ministar financija do 30. studenoga tekuće godine za sljedeću kalendarsku godinu.

(6) Način izbora i prestanka više osnovice propisat će ministar financija.

VII. NAJVIŠA OSNOVICA

Članak 18.

(1) Najviša mjesečna osnovica do koje postoji obveza obračuna i plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i za osnovno zdravstveno osiguranje koji se ustežu od plaće s osnove nesamostalnog rada, te najviša mjesečna osnovica do koje postoji obveza obračuna čiji se iznosi utvrđuju rješenjem, umnožak je iznosa prosječne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj – rujanj prethodne godine, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, i koeficijenta 6,00.

(2) Najviša godišnja osnovica do koje postoji obveza obračuna i plaćanja doprinosa iz svih osnova za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i za osnovno zdravstveno osiguranje, te najviša godišnja osnovica do koje postoji obveza obračuna svih doprinosa čiji se iznosi utvrđuju rješenjem, umnožak je iznosa prosječne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj – rujanj prethodne godine, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, koeficijenta 6,00 i broja 12 (razmjerno broju mjeseci za koje postoji obveza).

(3) Iznos osnovice iz stavaka 1. i 2. ovoga članka objavljuje ministar financija do 30. studenoga tekuće godine za sljedeću kalendarsku godinu.

VIII. STOPE DOPRINOSA

Članak 19.

(1) Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 2. ovoga Zakona obračunava doprinose na osnovicu prema članku 5. točke 1. i 3. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 5,75% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 5,00% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje,
- 3) 9,00% za osnovno zdravstveno osiguranje.

(2) Za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, doprinos za mirovinsko osiguranje obračunava se po stopi:

- 1) 10,75% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

(3) Iznosi doprinosa iz ovoga članka obustavljaju se od plaće i drugih primitaka i uplaćuju u ime i u korist obveznika iz članka 4. točka 1. ovoga Zakona.

Članak 20.

Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 2. ovoga Zakona obračunava doprinose na osnovicu koju čini ukupan iznos plaće i drugih primitaka svih zaposlenih, prema članku 5. točke 1. i 3. ovoga Zakona, umanjen za iznos plaće i drugih primitaka osoba iz članka 51. stavci 1. i 2. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 8,75% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 7,00% za osnovno zdravstveno osiguranje,
- 3) 0,47% za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti,
- 4) 1,70% za zapošljavanje.

Članak 21.

(1) Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 3. ovoga Zakona obračunava doprinose na osnovicu, prema članku 15. stavak 1. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 14,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 5,00% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje,
- 3) 16,00% za osnovno zdravstveno osiguranje,
- 4) 0,47% za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti.

(2) Za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, doprinos za mirovinsko osiguranje obračunava se po stopi:

- 1) 19,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

Članak 22.

(1) Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 4. ovoga Zakona obračunava doprinose na osnovicu prema članku 15. stavak 1. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 14,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 5,00% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje,
- 3) 16,00% za osnovno zdravstveno osiguranje.

(2) Za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, doprinos za mirovinsko osiguranje obračunava se po stopi:

- 1) 19,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

Članak 23.

(1) Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 5. ovoga Zakona obračunava doprinose na osnovicu prema članku 8. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 5,75% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 5,00% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje,
- 3) 9,00% za osnovno zdravstveno osiguranje.

(2) Za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, doprinos za mirovinsko osiguranje obračunava se po stopi:

- 1) 10,75% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

(3) Iznosi doprinosa iz ovoga članka obustavljaju se od plaće izaslanih radnika i uplaćuju u ime i u korist obveznika iz članka 4. točka 1. ovoga Zakona.

Članak 24.

Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 5. ovoga Zakona obračunava doprinose na ukupnu osnovicu svih izaslanih radnika prema članku 8. ovoga Zakona, umanjenu za iznos osnovice osoba iz članka 51. stavci 1. i 2. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 8,75% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 7,00% za osnovno zdravstveno osiguranje,
- 3) 0,47% za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti,
- 4) 1,70% za zapošljavanje.

Članak 25.

(1) Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 6. ovoga Zakona obračunava doprinose iz plaće i drugih primitaka prema članku 5. točka 4. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 5,75% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 5,00% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje,
- 3) 9,00% za osnovno zdravstveno osiguranje.

(2) Za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, doprinos za mirovinsko osiguranje obračunava se po stopi:

- 1) 10,75% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

(3) Obveznik doprinosa iz stavka 1. ovoga članka obračunava i doprinose na plaću i na druge primitke prema članku 5. točka 4. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 8,75% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 7,00% za osnovno zdravstveno osiguranje.

Članak 26.

(1) Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 8. ovoga Zakona obračunava doprinose na osnovicu prema članku 5. točka 5., članku 7. i članku 10. točke 4., 5. i 6. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 5,75% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 5,00% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje,
- 3) 9,00% za osnovno zdravstveno osiguranje.

(2) Za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, doprinos za mirovinsko osiguranje obračunava se po stopi:

- 1) 10,75% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

(3) Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 8. ovoga Zakona obračunava i doprinose na osnovicu prema članku 5. točka 5., članku 7. i članku 10. točke 4., 5. i 6. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 8,75% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 7,00% za osnovno zdravstveno osiguranje,
- 3) 0,47% za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti,
- 4) 20,00% za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu.

(4) Iznosi doprinosa iz stavaka 1. i 2. ovoga članka obustavljaju se od primitka i uplaćuju u ime i u korist obveznika iz članka 4. točka 7. ovoga Zakona.

Članak 27.

(1) Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 9. ovoga Zakona obračunava doprinose na osnovicu prema članku 5. točka 2. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 5,75% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 5,00% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje,
- 3) 9,00% za osnovno zdravstveno osiguranje.

(2) Za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, doprinos za mirovinsko osiguranje obračunava se po stopi:

- 1) 10,75% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

(3) Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 9. ovoga Zakona obračunava i doprinose na osnovicu, prema članku 5. točka 2. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 8,75% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 7,00% za osnovno zdravstveno osiguranje,
- 3) 0,47% za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti,
- 4) 1,70% za zapošljavanje.

(4) Iznosi doprinosa iz stavaka 1. i 2. ovoga članka obustavljaju se od razlike plaće i uplaćuju u ime i u korist obveznika iz članka 4. točka 1. ovoga Zakona.

Članak 28.

(1) Obvezniku doprinosa iz članka 4. točka 10. ovoga Zakona doprinosi se obračunavaju iz osnovice prema članku 10. točka 1. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 14,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 5,00% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje,
- 3) 16,00% za osnovno zdravstveno osiguranje,
- 4) 0,47% za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti.

(2) Za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, doprinos za mirovinsko osiguranje obračunava se po stopi:

- 1) 19,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

Članak 29.

(1) Obvezniku doprinosa iz članka 4. točka 11. ovoga Zakona doprinosi se obračunavaju iz osnovice prema članku 10. točka 2. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 14,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 5,00% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje,
- 3) 16,00% za osnovno zdravstveno osiguranje,
- 4) 0,47% za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti.

(2) Za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, doprinos za mirovinsko osiguranje obračunava se po stopi:

- 1) 19,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

Članak 30.

(1) Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 12. ovoga Zakona doprinose obračunava na osnovicu prema članku 10. točka 3. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 5,75% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 5,00% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje,
- 3) 9,00% za osnovno zdravstveno osiguranje.

(2) Za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, doprinos za mirovinsko osiguranje obračunava se po stopi:

- 1) 10,75% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

(3) Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 12. ovoga Zakona obračunava i doprinose na osnovicu prema članku 10. točka 3. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 8,75% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 7,00% za osnovno zdravstveno osiguranje,
- 3) 0,47% za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Članak 31.

(1) Obvezniku doprinosa iz članka 4. točka 13. ovoga Zakona doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema članku 15. stavak 1. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 14,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 5,00% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje,
- 3) 16,00% za osnovno zdravstveno osiguranje,
- 4) 0,47% za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti.

(2) Za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, doprinos za mirovinsko osiguranje obračunava se po stopi:

- (1) 19,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

Članak 32.

(1) Obvezniku doprinosa iz članka 4. točka 14. ovoga Zakona doprinosi se obračunavaju na osnovicu utvrđenu uredbom prema članku 13. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 14,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 5,00% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje,
- 3) 16,00% za osnovno zdravstveno osiguranje,
- 4) 0,47% za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti.

(2) Za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, doprinos za mirovinsko osiguranje obračunava se po stopi:

- 1) 19,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

Članak 33.

(1) Obvezniku doprinosa iz članka 4. točka 15. ovoga Zakona doprinosi se obračunavaju na osnovicu utvrđenu uredbom prema članku 13. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 14,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 5,00% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje,
- 3) 16,00% za osnovno zdravstveno osiguranje,

- 4) 0,47% za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti.

(2) Za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, doprinos za mirovinsko osiguranje obračunava se po stopi:

- 1) 19,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

Članak 34.

Obvezniku doprinosa iz članka 4. točka 16. ovoga Zakona doprinos se obračunava na osnovicu prema članku 9. ovoga Zakona, po stopi:

- 1) 16,00% za osnovno zdravstveno osiguranje.

Članak 35.

(1) Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 17.1. ovoga Zakona obračunava doprinose na osnovicu prema članku 15. stavak 1. ovoga Zakona, po stopi:

- 1) 14,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 5,00% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje.

(2) Za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, doprinos za mirovinsko osiguranje obračunava se po stopi:

- 1) 19,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

Članak 36.

Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 17.2. ovoga Zakona obračunava doprinos na osnovicu prema članku 11. ovoga Zakona, za osiguranika mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, po stopi:

- 1) 7,68% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Članak 37.

Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 17.3. ovoga Zakona obračunava doprinose na osnovicu, prema članku 15. točka 1. ovoga Zakona, sukladno propisima o mirovinskom i zdravstvenom osiguranju osoba osiguranih u određenim okolnostima, po stopama:

- 1) 4,64% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za slučaj invalidnosti i tjelesnog oštećenja zbog ozljede na radu i profesionalne bolesti,
- 2) 0,47% za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Članak 38.

Obveznik doprinosa iz članka 4. točke 17.4. ovoga Zakona obračunava doprinose na

osnovicu, prema članku 6. ovoga Zakona, za osiguranika mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, po stopi:

- 1) 7,68% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Članak 39.

(1) Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 17.5. ovoga Zakona obračunava doprinose na osnovicu prema članku 12. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 5,83% dodatni doprinos za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 2,01% dodatni doprinos za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje.

(2) Za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, doprinos se obračunava po stopi:

- 1) 7,84% dodatni doprinos za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

Članak 40.

Obveznik doprinosa iz članka 4. točke 18.1. i 18.2. ovoga Zakona obračunava doprinose na osnovicu prema članku 15. stavak 1. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 4,64% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti u slučaju invalidnosti i tjelesnog oštećenja zbog ozljede na radu i profesionalne bolesti,
- 2) 16,00% za osnovno zdravstveno osiguranje.

Članak 41.

Obveznik doprinosa iz članka 4. točke 19.1. i 19.2. ovoga Zakona obračunava doprinos na osnovicu prema članku 15. stavak 1. ovoga Zakona, za osobu koja je osiguranik mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, po stopi:

- 1) 7,68 za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Članak 42.

Obveznik doprinosa iz članka 4. točke 20., 21. i 22. ovoga Zakona obračunava doprinos na osnovicu, prema članku 6. ovoga Zakona, za osiguranika mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, po stopi:

- 1) 7,68% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Članak 43.

(1) Obvezniku doprinosa iz članka 4. točka 23. ovoga Zakona doprinos se obračunava na osnovicu prema članku 15. stavak 1. ovoga Zakona, po stopi:

- 1) 14,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 5,00% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje.

(2) Za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja temelju generacijske solidarnosti, doprinos za mirovinsko osiguranje obračunava se po stopi:

- 1) 19,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

Članak 44.

(1) Obvezniku doprinosa iz članka 4. točka 24. ovoga Zakona doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema članku 15. stavak 1. ovoga Zakona, po stopama:

- 1) 14,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
- 2) 5,00% za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje,
- 3) 16,00% za osnovno zdravstveno osiguranje,
- 4) 0,47% za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti.

(2) Za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, doprinos za mirovinsko osiguranje obračunava se po stopi:

- 1) 19,50% za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

Članak 45.

Obveznik doprinosa iz članka 4. točke 25.2. i 25.3. ovoga Zakona obračunava doprinos na osnovicu prema članku 15. stavak 1. ovoga Zakona, po stopi:

- 1) 20% posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu.

Članak 46.

Obvezniku doprinosa iz članka 4. točka 25.4. ovoga Zakona doprinos se obračunava na osnovicu prema članku 15. stavak 1. ovoga Zakona, po stopi:

- 1) 20% posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu.

Članak 47.

Obvezniku doprinosa iz članka 4. točka 26. ovoga Zakona doprinos se obračunava na osnovicu prema članku 15. stavak 1. ovoga Zakona, po stopi:

- 1) 16,00% za osnovno zdravstveno osiguranje.

Članak 48.

Obvezniku doprinosa iz članka 4. točke 27. i 28. ovoga Zakona doprinos se obračunava na osnovicu prema članku 15. stavak 1. ovoga Zakona, po stopi:

- 1) 16,00% za osnovno zdravstveno osiguranje.

Članak 49.

Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 29. ovoga Zakona obračunava doprinos na osnovicu prema članku 15. stavak 1. ovoga Zakona, po stopi:

- 1) 0,47% za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Članak 50.

(1) Obveznik doprinosa iz članka 4. točke 2. i 5. ovoga Zakona koji zapošljava osobu kojoj se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem, te obveznik doprinosa iz članka 4. točka 9. ovoga Zakona koji isplaćuje razliku plaće osobi kojoj se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem prema Zakonu o stažu osiguranja s povećanim trajanjem i drugim posebnim propisima, doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti obračunava na osnovicu, prema članku 5. točke 1., 2. i 3. i članku 8. ovoga Zakona, po dodatnoj stopi, i to kada se svakih 12 mjeseci staža osiguranja računa kao:

- 1) 14 mjeseci staža osiguranja po dodatnoj stopi 4,86%
- 2) 15 mjeseci staža osiguranja po dodatnoj stopi 7,84%
- 3) 16 mjeseci staža osiguranja po dodatnoj stopi 11,28%
- 4) 18 mjeseci staža osiguranja po dodatnoj stopi 17,58%.

(2) Iznimno od stopa propisanih stavkom 1. ovoga članka, doprinosi za mirovinsko osiguranje osiguranika na temelju individualne kapitalizirane štednje obračunavaju se na osnovicu po dodatnim stopama, i to kada se svakih 12 mjeseci staža osiguranja računa kao:

- 1) 14 mjeseci staža osiguranja po dodatnoj stopi 3,61% na temelju generacijske solidarnosti i 1,25% na temelju individualne kapitalizirane štednje,
- 2) 15 mjeseci staža osiguranja po dodatnoj stopi 5,83% na temelju generacijske solidarnosti i 2,01% na temelju individualne kapitalizirane štednje,
- 3) 16 mjeseci staža osiguranja po dodatnoj stopi 8,39% na temelju generacijske solidarnosti i 2,89% na temelju individualne kapitalizirane štednje,
- 4) 18 mjeseci staža osiguranja po dodatnoj stopi 13,07% na temelju generacijske solidarnosti i 4,51% na temelju individualne kapitalizirane štednje.

(2) Iznosi doprinosa iz stavka 1. ovoga članka zakonska su obveza poslodavca, odnosno isplatitelja razlike plaće, a uplaćuju se u korist osiguranika iz članka 4. točka 1. ovoga Zakona.

IX. OSLOBOĐENJA OD PLAĆANJA DOPRINOSA I MIROVANJE OBVEZE

Članak 51.

(1) Poslodavac koji zaposli osobu iz članka 38. stavak 1. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji godinu se dana od dana zaposlenja tog zaposlenika oslobađa od plaćanja doprinosa koji se obračunavaju na plaću, uz uvjet da u tom roku ne otpusti drugog radnika ili mu ne otkaže ugovor o radu.

(2) Poslodavac koji je registriran za zapošljavanje invalida oslobađa se od plaćanja doprinosa koji se obračunavaju na osnovicu - plaću kod njega zaposlene invalidne osobe, čija je invalidnost utvrđena temeljem propisa o mirovinskom osiguranju i socijalnoj skrbi.

(3) Iznimno od odredaba stavaka 1. i 2. ovoga članka, obveznik doprinosa nije oslobođen od plaćanja doprinosa koji se obračunavaju sukladno članku 50. ovoga Zakona.

Članak 52.

Obveznik može biti oslobođen od plaćanja posebnog doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu pod uvjetom da osoba osigurana po toj osnovi, bez obzira na trajanje i svrhu boravka, boravi, te da obveznik doprinosa djelatnost obavlja u državi s kojom Republika Hrvatska nema ugovor o socijalnom osiguranju, ili je obveznik doprinosa zdravstvenu zaštitu osigurao o svom trošku. Pravo na oslobođenje utvrđuje se rješenjem.

Članak 53.

Osiguraniku kojemu se iznosi osnovice i doprinosa te vremensko razdoblje utvrđuju rješenjem, u razdoblju u kojemu koristi naknadu iz članka 6. ovoga Zakona miruje obveza plaćanja doprinosa, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

X. RAZDOBLJE OBRAČUNA DOPRINOSA

Članak 54.

(1) Razdoblje obračuna doprinosa jest kalendarska godina.

(2) Razdoblje iz stavka 1. ovoga članka može biti kraće ako se svojstvo osiguranika stekne ili ako prestane tijekom kalendarske godine.

XI. UTVRĐIVANJE DOPRINOSA

Članak 55.

Obveznik doprinosa koji se obračunavaju prema člancima 19. – 27., 30., 45., 49. i 50. ovoga Zakona dužan je utvrditi iznose doprinosa te o iznosima osnovice, vremenskom razdoblju na koje se odnosi, iznosima obračunanih doprinosa koji su obustavljeni od plaće i drugih primitaka, doprinosa koji su obračunani kao zakonska obveza obveznika i doprinosa koji su uplaćeni izvijestiti Središnji registar osiguranika sukladno propisima o prikupljanju podataka po osiguranicima o obveznim doprinosima, porezu na dohodak i prirezu porezu na dohodak.

Članak 56.

Obveznik doprinosa koji se obračunavaju prema člancima 35. – 42. ovoga Zakona dužan je utvrditi iznose doprinosa te o iznosima osnovice, vremenskom razdoblju na koje se odnosi, iznosima doprinosa koji su obračunani kao zakonska obveza obveznika i doprinosa koji su uplaćeni izvijestiti Središnji registar osiguranika sukladno propisima o prikupljanju podataka po osiguranicima o obveznim doprinosima, porezu na dohodak i prirezu porezu na dohodak.

Članak 57.

(1) Mjesečni iznos osnovice, početak vremenskog razdoblja na koje se odnosi i iznosi doprinosa sukladno člancima 29., 31., 32., 33., 34. i 43. - 48. ovoga Zakona utvrđuju se rješenjem.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka odnosi se i na obvezu svakog mjeseca koji slijedi iza vremenskog razdoblja naznačenog na rješenju i vrijedi do donošenja novog rješenja, odnosno do dana prestanka svojstva osiguranika po istoj osnovi.

Članak 58.

(1) Obvezniku doprinosa iz članka 4. točka 10. ovoga članka iznos mjesečne osnovice, početak vremenskog razdoblja na koje se odnosi i iznosi predujma doprinosa, do donošenja rješenja o iznosu godišnje osnovice, razdoblju na koje se osnovica odnosi i o godišnjim iznosima doprinosa sukladno članku 59. stavak 3. ovoga Zakona, utvrđuju se rješenjem.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka odnosi se i na obvezu svakog mjeseca koji slijedi iza vremenskog razdoblja naznačenog na rješenju i vrijedi do donošenja novog rješenja, odnosno do dana prestanka svojstva osiguranika po istoj osnovi.

(3) Iznosi doprinosa iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se na način propisan za utvrđivanje mjesečnog iznosa predujma poreza na dohodak prema propisima o porezu na dohodak.

XII. GODIŠNJI OBRAČUN

Članak 59.

(1) Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 10. ovoga Zakona dužan je u godišnjoj prijavi poreza na dohodak, koju je obvezan podnijeti na način i u roku sukladno propisima o porezu na dohodak, iskazati iznos godišnje osnovice za obračun doprinosa i obračunsko razdoblje na koje se osnovica odnosi.

(2) Obvezniku doprinosa iz članka 4. točka 10. ovoga Zakona, kojemu se osnovica poreza na dohodak s osnove obavljanja samostalne djelatnosti utvrđuje procjenom prema Općem poreznom zakonu, u istom se postupku utvrđuje i iznos godišnje osnovice za obračun doprinosa te obračunsko razdoblje na koje se osnovica odnosi.

(3) Iznos godišnje osnovice, obračunsko razdoblje na koje se odnosi i iznosi doprinosa za to razdoblje obvezniku iz stavaka 1. i 2. ovoga članka utvrđuju se rješenjem.

XIII. OBVEZA PLAĆANJA I ROKOVI UPLATE

Članak 60.

(1) Obveznik doprinosa iz članka 4. točke 2. i 5. ovoga Zakona dužan je obračunane iznose doprinosa iz članaka 19., 20., 23. i 24. ovoga Zakona uplatiti prije isplate plaće, a najkasnije istodobno s isplatom plaće.

(2) Obveznik doprinosa iz stavka 1. ovoga članka koji do 15. dana u tekućem mjesecu ne isplati plaću za prethodni mjesec, dužan je za svakoga zaposlenog radnika obračunati iznose doprinosa primjenom stopa doprinosa iz članaka 19., 20., 23. i 24. ovoga Zakona na najnižu osnovicu iz članka 15. stavak 1. ovoga Zakona i uplatiti ih do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(3) Uplaćeni iznosi doprinosa, prema stavku 2. ovoga članka, smatraju se dijelom doprinosa koji se konačno obračunavaju i plaćaju prije isplate plaće, a najkasnije istodobno s isplatom plaće.

Članak 61.

Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 3. ovoga Zakona dužan je obračunane iznose doprinosa iz članka 21. ovoga Zakona uplatiti do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 62.

Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 4. ovoga Zakona dužan je obračunane iznose doprinosa iz članka 22. ovoga Zakona uplatiti do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 63.

Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 6. ovoga Zakona dužan je obračunane iznose doprinosa iz članka 25. ovoga Zakona uplatiti do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je ostvaren primitak.

Članak 64.

Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 8. ovoga Zakona dužan je obračunane iznose doprinosa iz članka 26. ovoga Zakona uplatiti prije isplate primitka, a najkasnije istodobno s isplatom primitka.

Članak 65.

Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 9. ovoga Zakona dužan je obračunane iznose doprinosa iz članka 27. ovoga Zakona uplatiti prije isplate razlike plaće, a najkasnije istodobno s isplatom razlike plaće.

Članak 66.

(1) Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 12. ovoga Zakona dužan je obračunane iznose doprinosa iz članka 30. ovoga Zakona uplatiti prije isplate poduzetničke plaće, a najkasnije istodobno s isplatom poduzetničke plaće.

(2) Obveznik doprinosa iz stavka 1. ovoga članka koji do 15. dana u tekućem mjesecu ne isplati poduzetničku plaću za prethodni mjesec, dužan je obračunati iznose doprinosa primjenom stopa iz članka 30. ovoga Zakona na najnižu osnovicu iz članka 16. stavak 1. točka 3. ovoga Zakona i uplatiti do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(3) Uplaćeni iznosi doprinosa iz stavka 2. ovoga članka smatraju se dijelom doprinosa koji se konačno obračunavaju i plaćaju prije isplate poduzetničke plaće, a najkasnije istodobno s isplatom poduzetničke plaće.

Članak 67.

Obveznici doprinosa iz članka 4. točke 17.4., 20., 21. i 22. ovoga Zakona dužni su obračunane iznose doprinosa prema člancima 38. i 42. ovoga Zakona uplatiti istodobno s isplatom naknade plaće.

Članak 68.

Obveznici doprinosa iz članka 4. točke 17.1., 17.2., 17.3., 17.5., 18.1., 18.2., 19.1. i 19.2. ovoga Zakona dužni su obračunane iznose doprinosa prema člancima 35., 36., 37., 39., 40. i 42. ovoga Zakona uplatiti do 15. dana u mjesecu za protekli mjesec.

Članak 69.

(1) Obveznici doprinosa iz članka 4. točke 11., 13., 14., 15., 16., 23., 24., 25., 26., 27. i 28. ovoga Zakona, kojima su mjesečna osnovica za obračun doprinosa i mjesečni iznos doprinosa za uplatu utvrđeni rješenjem prema članku 55. ovoga Zakona, dužni su doprinose uplatiti do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, obveznik kojemu je rješenjem određena obveza plaćanja posebnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti iz članka 2. stavak 1. točka 3.2. ovoga Zakona, dužan je iznos ovoga doprinosa platiti u rokovima:

- do 15. travnja tekuće godine za tromjesečje siječanj/ožujak,
- do 15. srpnja tekuće godine za tromjesečje travanj/lipanj,
- do 15. listopada tekuće godine za tromjesečje srpanj/rujan,
- do 15. siječnja tekuće godine za tromjesečje listopad/prosinac prethodne godine.

Članak 70.

Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 10. ovoga Zakona, kojemu su mjesečna osnovica za obračun predujma i mjesečni iznos predujma doprinosa za uplatu utvrđeni rješenjem

prema članku 58. ovoga Zakona, dužan je doprinose uplatiti do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 71.

(1) Razlika između godišnjih iznosa doprinosa za uplatu, utvrđenih rješenjem prema članku 59. ovoga Zakona, i uplaćenog iznosa predujma doprinosa dospijeva za plaćanje u roku 8 dana od dana dostave rješenja obvezniku doprinosa.

(2) Razlika između godišnjih iznosa doprinosa za uplatu, utvrđenih rješenjem prema članku 59. ovoga Zakona i uplaćenog iznosa predujma doprinosa dospijeva za plaćanje u roku 8 dana od dana konačnosti rješenja.

XIV. POVRAT PREPLAĆENIH DOPRINOSA

Članak 72.

(1) Obvezniku doprinosa iz članka 4. točka 10. ovoga Zakona koji je tijekom obračunskog razdoblja platio predujam doprinosa u iznosu većem od godišnjeg iznosa doprinosa utvrđenog rješenjem prema članku 59. stavak 3. ovoga Zakona, preplaćeni iznos doprinosa vraća se na njegov zahtjev ili mu se uračunava u iduće razdoblje.

(2) Osiguranik koji je sam ili je u njegovo ime i u njegovu korist obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa (poslodavac, isplatitelj razlike plaće i isplatitelj primitka), prema podacima Središnjeg registra osiguranika, za obračunsko razdoblje – kalendarsku godinu uplatio doprinose iz iznosa koji prelazi iznos najviše godišnje osnovice sukladno članku 18. stavak 2. ovoga Zakona, ima pravo na povrat doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i za osnovno zdravstveno osiguranje obračunanih, obustavljenih od plaće i drugih primitaka te plaćenih iz iznosa koji prelazi iznos najviše godišnje osnovice.

(3) Pravo na povrat doprinosa iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se rješenjem, na zahtjev obveznika, a preplaćeni iznosi doprinosa vraćaju se na teret uplatnog računa doprinosa koji su preplaćeni.

(4) Način podnošenja zahtjeva i postupak povrata preplaćenih doprinosa propisuje ministar financija.

XV. OSTALE OBVEZE

Članak 73.

(1) Hrvatska narodna banka i banka koja vodi račun obveznika obračuna i plaćanja doprinosa neće provesti naloge za isplatu plaće, razlike plaće, naknade plaće i drugih primitaka za koje je propisana obveza obračuna, obustave i plaćanja obveznih doprinosa, ako se istodobno ne provedu ili ako već nisu provedeni nalozi za plaćanje obveznih doprinosa.

(2) Obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa – poslodavac, isplatitelj razlike plaće, isplatitelj naknade plaće i isplatitelj ostalih primitaka za koje je propisana obveza

obračuna, obustave i plaćanja obveznih doprinosa te obveznik doprinosa kojemu se iznosi doprinosa utvrđuju rješenjem, mogu banci koja vodi račun obveznika izdati trajni nalog za prijenos sredstava na teret njihova računa određenog za izvršenje naloga za plaćanje zakonskih obveza i javnih prihoda, u korist uplatnih računa za plaćanje obveznih doprinosa.

(3) Ministar financija propisat će način izdavanja i oblik trajnog naloga iz stavka 2. ovoga članka, te način prijenosa sredstava trajnim nalogom.

Članak 74.

Središnji registar osiguranika dužan je Poreznoj upravi dostaviti podatke o iznosima obračunate obveze doprinosa (osim doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje iz članka 2. stavak 1. točke 1.2. i 2.2. ovoga Zakona) po svakom obvezniku, koji iste podatke dostavlja pozivom na Zakon o prikupljanju podataka po osiguranicima o doprinosima, porezu i prirezu porezu na dohodak.

Članak 75.

(1) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Središnji registar osiguranika i Porezna uprava dužni su međusobno razmjenjivati podatke o osiguranicima - obveznicima, osnovicama i drugim podacima koji se koriste za službene potrebe.

(2) Način razmjene podataka iz stavka 1. ovoga članka uredit će se međusobnim ugovorima.

(3) Pri razmjeni podataka iz stavka 1. ovoga članka moraju se poštivati odredbe o tajnosti podataka iz članka 82. ovoga Zakona.

XVI. ZASTARA

Članak 76.

(1) Pravo na utvrđivanje doprinosa, pokretanje prekršajnog postupka, na naplatu doprinosa, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni, te pravo obveznika na povrat doprinosa plaćenih bez pravne osnove i više uplaćenog iznosa doprinosa, kamata, troškova ovrhe i novčane kazne zastarijevaju istekom 5 godina od dana kada je zastara počela teći.

(2) Zastara prava počinje teći:

1. na utvrđivanje obveze doprinosa i kamata – nakon isteka kalendarske godine u kojoj je trebalo utvrditi obvezne doprinose i kamate;
2. na pokretanje prekršajnog postupka – nakon isteka kalendarske godine u kojoj je počinjen prekršaj;
3. na naplatu doprinosa, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni – nakon isteka kalendarske godine u kojoj je obveznik sam utvrdio obvezu ili u kojoj je tijelo

nadležno za utvrđivanje doprinosa utvrdilo obvezu, kamate, troškove ovrhe i novčanu kaznu;

4. na povrat više plaćenog iznosa doprinosa, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni – nakon isteka kalendarske godine u kojoj je obveznik stekao pravo na povrat.

(3) Tijek zastare prekida se svakom službenom radnjom tijela nadležnog za utvrđivanje i naplatu usmjerenom na utvrđivanje ili naplatu doprinosa, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni, koja je dostavljena na znanje obvezniku doprinosa.

(4) Tijek zastare prekida se svakom radnjom obveznika doprinosa dostavljenom na znanje tijelu nadležnom za utvrđivanje i naplatu doprinosa, koja je poduzeta radi ostvarenja prava na povrat doprinosa naplaćenih bez pravne osnove ili više plaćenih doprinosa, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni.

(5) Nakon poduzetih radnji iz stavaka 3. i 4. ovoga članka, rok zastare počinje ponovno teći.

(6) Apsolutni rok zastare prava na utvrđivanje doprinosa i kamata, na pokretanje prekršajnog postupka, naplatu doprinosa, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni, te prava obveznika na povrat doprinosa plaćenih bez pravne osnove i više plaćenih iznosa doprinosa, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni nastupa 10 godina nakon dana kada je zastara počela prvi put teći.

(7) Na pitanja zastare potraživanja doprinosa koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o obveznim odnosima.

XVII. POSTUPOVNE ODREDBE

Članak 77.

(1) Rješenje o mjesečnom iznosu osnovice i doprinosa, sukladno članku 57. ovoga Zakona, donosi Porezna uprava na temelju podataka o stjecanju svojstva osiguranika što ga utvrđuju Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.

(2) Rješenje o mjesečnom iznosu osnovice i predujma doprinosa, sukladno članku 58. ovoga Zakona, donosi Porezna uprava na temelju podataka o stjecanju svojstva osiguranika što ga utvrđuju Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje. Rješenje vrijedi do donošenja novog rješenja ili do dana prestanka svojstva osiguranika s te osnove.

(3) Rješenje o godišnjoj osnovici, vremenskom razdoblju na koje se odnosi i godišnjim iznosima doprinosa, sukladno članku 59. ovoga Zakona, donosi Porezna uprava.

(4) Rješenje o pravu na povrat iznosa doprinosa koji su plaćeni iz osnovice koja prelazi iznos najviše osnovice za obračun doprinosa, sukladno članku 72. stavak 2. ovoga Zakona, donosi Porezna uprava.

(5) Rješenje o obvezi plaćanja posebnog doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu, prema članku 46. ovoga Zakona, donosi Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.

(6) Rješenje o oslobođenju od plaćanja posebnog doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu, prema članku 53. stavak 3. ovoga Zakona, donosi Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.

(7) Rješenje iz stavka 5. ovoga članka dostavlja se Poreznoj upravi.

Članak 78.

(1) Obrazac izvješća iz članaka 55. i 56. ovoga Zakona i rješenje iz članka 76. stavci 1., 2., 3. i 5. ovoga Zakona pravovaljane su isprave za evidentiranje nastanka obveze.

(2) Isprava za evidentiranje nastanka obveze doprinosa jest i zapisnik o utvrđenim iznosima doprinosa za uplatu u postupku nadzora koji obavlja Porezna uprava.

Članak 79.

(1) Doprinosi iz članka 2. stavak 1. točke 1.1., 2.1., 3. i 4. ovoga Zakona uplaćuju se u korist državnog proračuna Republike Hrvatske pozivom na brojčanu oznaku (šifru) propisanu naredbom o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba, koju donosi ministar financija.

(2) Doprinosi iz članka 2. stavak 1. točke 1.2. i 2.2. ovoga Zakona uplaćuju se u korist uplatnog računa doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Članak 80.

Postupak naplate, ovrhe radi naplate, obračunavanja i plaćanja kamata u slučaju neplaćanja doprinosa u propisanim rokovima, povrata iznosa doprinosa plaćenih bez pravne osnove ili više plaćenih iznosa doprinosa, jamstva, nadzora zakonitosti obračunavanja i plaćanja, prekršajni postupak, žalbeni postupak, otpis nenaplativih iznosa doprinosa i odgoda plaćanja provodi se na način propisan Općim poreznim zakonom.

Članak 81.

(1) Doprinosi se obračunavaju prema propisima koji vrijede u vrijeme nastanka obveze za uplatu.

(2) Iznimno od odredbe točke 1. ovoga članka, iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje, prema osnovici za obračun koja se odnosi za obračunsko razdoblje do zaključno 31. 12. 2001., obračunava se primjenom stope iz članka 19. stavak 1. točka 1. ovoga Zakona.

(3) Iznimno od odredbe točke 1. ovoga članka, osiguranicima koji su sami obveznici plaćanja doprinosa, kojima je to svojstvo utvrđeno za razdoblje koje prethodi godini u

kojoj je pokrenut postupak za utvrđivanje svojstva osiguranika, doprinos za mirovinsko osiguranje i zdravstveno osiguranje obračunava se prema osnovici i stopi doprinosa propisanoj za godinu u kojoj je postupak pokrenut.

XVIII. OBVEZA ČUVANJA TAJNOSTI PODATAKA

Članak 82.

Službene i druge osobe koje su uključene u postupak evidentiranja, naplate, nadzora i prikupljanja podataka u svezi s doprinosima dužne su čuvati tajnost podataka sukladno odredbama Općeg poreznog zakona i Zakona o tajnosti podataka.

XIX. KAZNE NE ODREDBE

Članak 83.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. obveznik doprinosa iz članka 4. točke 2. i 5. ovoga Zakona - ako ne uplati obračunane iznose doprinosa prije isplate, a najkasnije istodobno s isplatom plaće (članak 60. stavak 1. ovoga Zakona),

2. obveznik doprinosa iz članka 4. točke 2. i 5. ovoga Zakona koji do 15. dana u mjesecu ne isplati plaću za prethodni mjesec ako nije u roku uplatio doprinose na najnižu osnovicu (članak 60. stavak 2. ovoga Zakona),

3. obveznik doprinosa iz članka 4. točke 3. i 4. ovoga Zakona - ako ne uplati iznose doprinosa do 15. dana u mjesecu (članci 61. i 62. ovoga Zakona),

4. obveznik doprinosa iz članka 4. točka 6. ovoga Zakona ako ne uplati iznose doprinosa do posljednjeg dana u mjesecu isplate primitka (članak 63. ovoga Zakona),

5. obveznik doprinosa iz članka 4. točka 8. ovoga Zakona - ako ne uplati iznose doprinosa prije isplate, a najkasnije istodobno s isplatom primitka (članak 64. ovoga Zakona),

6. obveznik doprinosa iz članka 4. točka 9. ovoga Zakona - ako ne uplati iznose doprinosa prije isplate, a najkasnije istodobno s isplatom razlike plaće (članak 65. ovoga Zakona),

7. obveznik doprinosa iz članka 4. točka 12. ovoga Zakona - ako ne uplati iznose doprinosa prije isplate, a najkasnije istodobno s isplatom poduzetničke plaće ili ako ne uplati doprinose na najnižu poduzetničku plaću do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec (članak 66. stavci 1. i 2. ovoga Zakona),

8. banka koja vodi račun obveznika obračuna i plaćanja doprinosa - ako je provela naloge za isplatu plaće ili drugih primitaka bez istodobnog plaćanja obračunanih doprinosa ili bez dokaza da su doprinosi s te osnove već plaćeni (članak 73. stavak 1. ovoga Zakona).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj obveznik doprinosa koji sam za sebe plaća iznose doprinosa utvrđene rješenjem ako dospjeli iznos doprinosa ne uplati u propisanom roku (članci 69., 70. i 71. stavci 1. i 2.)

Članak 84.

Poslodavac, isplatitelj primitaka i osiguranik koji je sam obveznik plaćanja doprinosa kaznit će se novčanom kaznom za prekršaj počinjen prvi put, a za prekršaj počinjen drugi put može mu se, uz novčanu kaznu, izreći i mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju do jedne godine.

XX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 85.

(1) Vlada Republike Hrvatske u roku će 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uredbom uskladiti unutarnje ustrojstvo Ministarstva financija s odredbama ovoga Zakona.

(2) Ministar financija uskladit će Pravilnik o unutarnjem redu Ministarstva financija s odredbama uredbi iz stavka 1. ovoga članka u roku 60 dana nakon njezina donošenja.

Članak 86.

(1) Ministarstvo financija - Porezna uprava preuzet će od 1. 1. 2003. službenike i namještenike Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje koji do dana stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju poslove razreza doprinosa za samostalne obveznike plaćanja.

(2) Do 31. 12. 2002. poslove iz točke 1. ovoga članka obavljat će, sukladno odredbama ovoga Zakona, stručne službe Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Članak 87.

Službenici i namještenici Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje nastavljaju s radom na poslovima na kojima su zatečeni u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona i zadržavaju stečena zvanja do roka iz članka 86. stavak 1. ovoga Zakona.

Članak 88.

Iznimno od članka 15. stavak 4., članka 16. stavak 4. i članka 17. stavak 5. ovoga Zakona, ministar financija u roku će 30 dana prije početka primjene ovoga Zakona objaviti iznose najnižih osnovica iz članka 15. stavak 1., članka 16. stavak 1. te iznose viših osnovica iz članka 17. stavak 2. ovoga Zakona, na temelju podataka o prosječno

isplaćenoj plaći svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj - rujan 2001. godine prema podacima Državnog zavoda za statistiku.

Članak 89.

(1) Ministar financija u roku će od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propis za provedbu ovoga Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske u roku će 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti uredbu iz članka 13. ovoga Zakona.

Članak 90.

Doprinosi iz članka 2. stavak 1. točke 1.2. i 2.2. ovoga Zakona osiguraniku se mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, koji je dobrovoljno pristupio ovom osiguranju, obračunavaju iz plaće i drugih primitaka, odnosno dohodaka, i propisanih osnovica koje se odnose na mjesec koji slijedi iza mjeseca u kojem je pristupio osiguranju.

Članak 91.

Obveznik doprinosa za osiguranika koji je zaključio ugovor o privatnom zdravstvenom osiguranju sukladno odredbi članka 63. stavak 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, br. 75/93, 55/96, 1/97 - pročišćeni tekst, 109/97, 13/98, 88/98, 10/99, 34/99, 69/01, 59/01 i 82/01), oslobađa se od obveze plaćanja doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje iz članka 2. stavak 1. točka 3.1. ovoga Zakona do isteka roka tog ugovora, a najduže do 31. prosinca 2002.

Članak 92.

Obveznik doprinosa koji je zaključio ugovor o osiguranju za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti sukladno članku 51. Zakona o zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, br. 75/93, 55/96, 1/97 - pročišćeni tekst, 109/97, 13/98, 88/98, 10/99, 34/99, 69/01, 59/01 i 82/01), oslobađa se od obveze plaćanja posebnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti iz članka 2. stavak 1. točka 3.2. ovoga Zakona do isteka roka tog ugovora, a najduže do 31. prosinca 2002.

Članak 93.

(1) Odredbe članka 18. stavak 2. i članka 59. i 72. ovoga Zakona primjenjivat će se od 1. siječnja 2003.

(2) Do dana početka primjene članka 59. ovoga Zakona, osnovica za obračun doprinosa obveznika iz članka 4. točka 10. ovoga Zakona iznos je propisan člankom 16. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona.

Članak 94.

Od dana početka primjene ovoga Zakona prestaju važiti:

- Zakon o plaćanju doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje u 2002. godini (Narodne novine, broj 114/01) i

- Zakon o plaćanju doprinosa za mirovinsko osiguranje u 2002. godini (Narodne novine, broj 114/01).

Članak 95.

Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, a primjenjuje se od 1. srpnja 2002.

OBRAZLOŽENJE ZAKONA

1. Člankom 1. opisana su opća pitanja koja se uređuju zakonom: vrsta doprinosa, osnovica, obveza i stope za obračun, obveza i rokovi za uplatu te druga pitanja.

2. Člankom 2. propisne su vrste i naziv obveznih doprinosa te pripadnost novčanih sredstava naplaćenih iz ove osnove.

Vrste doprinosa određene su prema sadašnjem sustavu obveznih osiguranja, a pripadnost doprinosa određena je kao prihod državnih zavoda koji obavljaju stručne poslove u vezi s pravima iz obveznih osiguranja.

Doprinos za osiguranje prava s osnove mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje sredstva su osiguranika, članova obveznih mirovinskih fondova.

3. Člankom 3. pojašnjeni su učestali pojmovi u smislu ovoga Zakona.

4. Člankom 4. navedeni su svi obveznici koji su dužni obračunati i uplatiti obvezne doprinose, te obveznici koji su dužni uplatiti doprinose koje će im obračunati (utvrditi rješenjem) Porezna uprava.

5. Člancima od 5. do 13. propisane su osnovice za obračun doprinosa. Osnovice su, sukladno propisima o porezu na dohodak, razvrstane na osnovice s osnove dohotka od nesamostalnog rada (plaća i drugi primici u svezi s nesamostalnim radom) i dohotka od samostalnih djelatnosti, zatim na osnovicu koju, u posebnim slučajevima, uredbom donosi Vlada Republike Hrvatske, te na opću najnižu osnovicu za obračun doprinosa i najnižu osnovicu za posebne skupine obveznika plaćanja doprinosa.

5.1. Kao osnovica za obračun doprinosa s osnove nesamostalnog rada određeni su:

- plaća i drugi primici koji s osnove rada radnicima isplaćuje poslodavac,
- razlika plaće koja se isplaćuje za vrijeme provedeno u vojnoj službi, civilnoj zaštiti i zaštiti od elementarnih nepogoda,
- plaća i drugi primici za rad kod diplomatskog odnosno konzularnog predstavništva države, međunarodne organizacije, predstavništva ili organizacije koja u Republici Hrvatskoj ima diplomatski imunitet, te u osobnoj službi kod stranih državljana,
- plaća primljena iz inozemstva i
- drugi primici s osnove nesamostalnog rada koji se isplaćuju izvan ugovora o radu.

5.2. Kao osnovica za obračun i plaćanje doprinosa propisana je i naknada plaće koju, prema propisima o mirovinskom i zdravstvenom osiguranju i zapošljavanju, isplaćuju HZMO, HZZO i centri za socijalnu skrb (naknada za vrijeme bolovanja koju isplaćuje HZZO i sl.).

5.3. Kao osnovica propisan je i iznos primitka za rad učenika i redovitih studenata. Isplatelji ovog primitka obračunavat će doprinose iz primitaka i na primitke.

5.4. Za obračun doprinosa izaslanih radnika osnovica je propisana prema iznosu plaće koju bi izaslani radnik primio za isti posao u Republici Hrvatskoj, uvećana za 20%.

5.5. Umirovljenici koji primaju mirovinu ili invalidninu iz inozemstva, a ne primaju mirovinu od tuzemnog isplatelja mirovine, te kada međunarodnim ugovorom nije drugačije uređeno, plaćat će prema iznosu primljene mirovine samo doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje. Iznos osnovice iz te osnove ograničen je do dvostrukog iznosa najniže osnovice za obračun doprinosa. Znači, umirovljenik koji je osiguran s te osnove neće plaćati doprinos za osnovno osiguranje na čitavu mirovinu ako je njezin iznos veći od dvostrukog iznosa najniže osnovice.

5.6. Osnovica s osnove obavljanja samostalne djelatnosti:

- za obračun doprinosa osiguranika koji obavljaju djelatnost obrta i slobodnih zanimanja te djelatnost poljoprivrede i šumarstva, kojima se dohodak utvrđuje na temelju poslovnih knjiga, osnovica je dohodak iz knjiga, i to razlika između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka (bez izdataka za iznose plaćenih doprinosa),

- za obračun doprinosa osiguranika koji s osnove obavljanja djelatnosti obrta i slobodnih zanimanja porez na dohodak plaćaju prema paušalnom dohotku, osnovica je paušalni dohodak (ista osnovica za obračun obveznih doprinosa i poreza na dohodak),

- za obračun doprinosa poduzetnika koji od djelatnosti obrta i slobodnih zanimanja i djelatnosti poljoprivrede i šumarstva umjesto poreza na dohodak plaćaju porez na dobit, osnovica je poduzetnička plaća.

5.7. Osnovica s osnove obavljanja druge samostalne djelatnosti:

- primitak od druge samostalne djelatnosti člana izvršnih tijela državne vlasti, jedinica područne (regionalne) samouprave i jedinica lokalne samouprave,

- primitak od druge samostalne djelatnosti člana skupština i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih odbora, upravnih vijeća i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih osoba, člana povjerenstva i odbora tih tijela, stečajnog upravitelja i suca porotnika koji nema svojstvo djelatnika u sudu,

- primitak od druge samostalne djelatnosti, kao što su povremene autorske djelatnosti znanstvenika, umjetnika, stručnjaka, novinara, sudskih vještaka, trgovačkih putnika, agenata, športskih sudaca i delegata, te od druge povremene samostalne djelatnosti, umanjen za porezno priznate iznose

izdataka,

5.8. Za obračun doprinosa samostalnih umjetnika kojima se sredstva za plaćanje obveznih doprinosa osiguravaju u državnim proračunu, ostavljeno je Vladi Republike Hrvatske da uredbom odredi visinu osnovice.

5.9. Za obračun doprinosa pomorca na hrvatskom brodu u međunarodnoj plovidbi ostavljeno je Vladi Republike Hrvatske da uredbom odredi visinu osnovice.

5.10. Osnovica za sve ostale osiguranike jest najniža osnovica za obračun doprinosa.

6. Člankom 15. određeno je da se doprinosi ne mogu plaćati iz osnovice koja je niža od propisane najniže mjesečne osnovice za obračun doprinosa, a uređen je i način izračuna najniže osnovice.

U stavku 2. propisane su i iznimke od pravila iz stavka 1., i to kada su posrijedi obračuni prema osnovicama koje se pojavljuju od slučaja do slučaja, a stavkom 3. uređeno je da će ministar financija objaviti iznos najniže osnovice prije početka godine na koju se odnosi.

Konkretno:

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, prosječna plaća svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj – rujan 2001. godine iznosila je 5.022,00 kune. Primjenom faktora 0,4 na prosječnu plaću, opća najniža osnovica za obračun doprinosa iznosi 2.008,80 kune.

7. Člankom 16. propisane su najniže osnovice za obračun doprinosa u posebnim slučajevima, i to:

- najniža godišnja osnovica za obračun doprinosa osiguranika koji obavljaju djelatnost obrta i slobodnih zanimanja te djelatnost poljoprivrede i šumarstva, a kojima se dohodak utvrđuje na temelju poslovnih knjiga,

- najniža mjesečna osnovica za obračun predujma doprinosa osiguranika koji obavljaju djelatnost obrta i slobodnih zanimanja te djelatnost poljoprivrede i šumarstva, kojima se dohodak utvrđuje na temelju poslovnih knjiga i

- najniža poduzetnička plaća koja je osnovica za obračun doprinosa poduzetnika koji od djelatnosti obrta i slobodnih zanimanja i djelatnost poljoprivrede i šumarstva umjesto poreza na dohodak plaćaju porez na dobit.

Za osnovice iz ovoga članka propisan je faktor 0,8 na iznos prosječne plaće.

Konkretno:

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, prosječna plaća svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj – rujan 2001. godine iznosila je 5.022,00 kune. Primjenom faktora 0,8 na prosječnu

plaću, najniža osnovica za obračun doprinosa obveznika iz ovoga članka iznosi 4.017,60 kuna.

Godišnja pak osnovica obrtnika i slobodnih zanimanja ne može biti niža od 48.211,20 kuna.

8. Člankom 17. propisano je da obveznici koji su dužni plaćati doprinose prema najnižoj osnovici, mogu izabrati i plaćanje doprinosa prema višoj osnovici. Istim je člankom propisan i način određivanja viših osnovica te je uređeno da u slučaju izbora više osnovice ona služi za obračun svih doprinosa koje je obveznik dužan plaćati. Time će se izbjeći mogućnost, primjerice, da obveznik izabere višu osnovicu samo za plaćanje npr. doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje.

9. Člankom 18. propisana je najviša mjesečna i najviša godišnja osnovica za obračun doprinosa.

Najviša mjesečna osnovica umnožak je iznosa prosječne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj – rujan prethodne godine, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, i koeficijenta 6,00. Ako poslodavac isplaćuje plaću za jedan mjesec koje iznos prelazi iznos najviše osnovice, tada na iznos koji prelazi iznos najviše osnovice ne obračunava doprinose iz osnovice, ali i dalje postoji obveza obračunavanja i plaćanja doprinosa na osnovicu (obveza poslodavca).

U slučaju pak kada osiguranik tijekom jedne kalendarske godine ima više isplatitelja i kada se na razini jednog mjeseca ne može zaustaviti obveza obračunavanja doprinosa iznad najviše osnovice, a ta osoba tijekom godine plati doprinose iz osnovice, iz osnovice koja prelazi iznos najviše osnovice ostvaruje pravo na povrat preplaćenih iznosa doprinosa.

Najviša mjesečna osnovica je umnožak je iznosa prosječne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj – rujan prethodne godine, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, broja 12 i koeficijenta 6,00.

Konkretno:

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, prosječna plaća svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj – rujan 2001. godine iznosila je 5.022,00 kune. Primjenom faktora 6,00 na prosječnu plaću i množenjem s brojem 12, najviša godišnja osnovica za obračun doprinosa iznosi 361.584,00 kune.

Člankom 72. propisano je da se pravo na povrat utvrđuje na temelju podataka REGOS-a. Pravo se utvrđuje rješenjem u upravnom postupku, a preplaćeni iznosi vraćaju se na teret doprinosa koji su preplaćeni.

Ministar financija potkraj svake će godine, na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku te kretanja plaća zaposlenih, objaviti nominalni

iznos najviše osnovice za sljedeću godinu. Ovime ministar nema ovlast određivanja veličine, već samo ovlast objave sukladno utvrđenoj zakonskoj osnovi.

10. Člancima od 19. do 50. propisana je obveza poslodavcu, isplatitelju razlike plaće i isplatitelju ostalih primitaka da obračunaju doprinose prema propisanim stopama, i to doprinose iz osnovice i doprinose na osnovicu, te načelna obveza obračunavanja doprinosa ostalim obveznicima kojima se obveza utvrđuje rješenjem.

Ako je osoba za koju se doprinosi obračunavaju osiguranik mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, u stavku 2. svakoga članka propisane su stope i vrste doprinosa za mirovinsko osiguranje koje treba obračunati.

11. Člankom 51. propisana su oslobođenja od plaćanja doprinosa i razdoblje mirovanja obveze. Oslobođenja su propisana samo za plaćanje doprinosa koji se obračunavaju na osnovicu:

- poslodavcu koji zaposli osobu iz članka 38. stavak 1. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (branitelja, branitelja sa svojstvom HRVI, člana obitelji branitelja ili člana obitelji poginulog odnosno nestalog branitelja iz Domovinskog rata), to godinu dana od dana njihova zaposlenja (uvjetovano da u tom razdoblju ne otkaže ugovor o radu drugom radniku bez njegove krivnje),

- poslodavcu, registriranom za zapošljavanje invalida, za kod njega zaposlenu invalidnu osobu.

12. Člankom 52. propisana je mogućnost oslobođenja od plaćanja doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite radnika koje poslodavac upućuje na rad (izaslani radnik) ili na službeno putovanje u inozemstvo, kao i uvjeti za oslobođenje.

13. Člankom 53. propisano je mirovanje obveze plaćanja doprinosa u razdoblju korištenja prava na naknadu zbog bolovanja, jer za isto je razdoblje obvezan doprinose plaćati isplatitelj naknade, a osiguranik i nadalje ostvaruje prava s osnove obveznih osiguranja.

14. Člankom 54. propisano je razdoblje obračunavanja doprinosa kao kalendarska godina. U slučaju kada se svojstvo osiguranika stekne ili prestane tijekom godine, obračunsko razdoblje je razmjerni dio kalendarske godine.

15. Člancima 55. – 58. propisan je način utvrđivanja doprinosa. Poslodavci i isplatitelji, kao i tijela državne uprave kada su obveznici obračunavanja i plaćanja doprinosa na osnovi posebnih propisa, **sami se zadužuju** putem posebnog obrasca propisanog Zakonom o prikupljanju podataka po osiguranicima, a ostalim se obveznicima iznosi doprinosa utvrđuju **rješenjem**.

16. Člankom 59. propisana je obveza iskazivanja godišnje osnovice za obračun doprinosa i način utvrđivanja osnovice, razdoblje na koje se osnovica odnosi i iznosi doprinosa.

17. Člancima 60. – 71. propisana je obveza plaćanja i rokovi plaćanja:

17.1. poslodavci i ostali isplatitelji primitaka (od kojih se porez na dohodak plaća po odbitku) dužni su obračunati doprinose prilikom svake isplate, te obračunane iznose doprinosa uplatiti prije isplate, a najkasnije istodobno s isplatom plaće i drugih primitaka,

17.2. u slučaju da do 15. dana u mjesecu nisu isplatili plaću za prethodni mjesec, obvezni su obračunati doprinose na najnižu osnovicu i uplatiti najkasnije do 15. dana u mjesecu, kao dio doprinosa koji se konačno obračunavaju i plaćaju prilikom isplate plaće radnicima,

17.3. obveznici koji primaju plaću (i mirovinu i invalidninu) a nemaju tuzemnog poslodavca, dužni su sami obračunati doprinose i uplatiti ih posljednjeg dana u mjesecu u kojem je ostvaren primitak,

17.4. obveznicima koji sami plaćaju doprinose osnovica i mjesečni iznos za plaćanje utvrđuje se rješenjem, a obveza je za uplatu 15. dan u tekućem mjesecu za prethodni mjesec,

17.5. propisano je da obveznici kojima se obveza utvrđuje rješenjem moraju posebni doprinos za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti platiti u roku tri mjeseca, jer riječ je o maloj stopi za obračun i relativno maloj svoti obveze za uplatu,

17.6. Republika Hrvatska, tijelo državne uprave i javna ustanova, koji isplaćuju naknadu plaće i razliku plaće, dužni su istodobno s isplatom naknade, odnosno razlike plaće, uplatiti doprinose koji se obračunavaju s te osnove,

17.7. Republika Hrvatska, tijelo državne uprave i javna ustanova koji su obveznici plaćanja doprinosa na propisanu osnovicu (najnižu), dužni su uplatiti doprinose do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

18. Člankom 71. propisan je rok za uplatu razlike između iznosa godišnjih doprinosa utvrđenih rješenjem i iznosa plaćenog predujmom tijekom razdoblja. Rok za uplatu je 8 dana od dana dostave rješenja obvezniku, odnosno 8 dana od dana konačnosti rješenja u slučaju kada je protiv rješenja uložena žalba.

Propisano je i to da obveznik koji je doprinose u obliku predujma platio u iznosu većem od utvrđene godišnje obveze ima pravo na povrat preplaćenih iznosa ili mu se preplaćeni iznosi doprinosa uračunavaju u iduće razdoblje.

19. Člankom 72. propisano je pravo na povrat preplaćenih iznosa doprinosa tijekom godine koji su obračunani i obustavljeni te uplaćeni od osnovice koja

prelazi iznos najviše osnovice za obračun doprinosa.

20. Člankom 73. propisano je da banka koja vodi račun obveznika obračuna i plaćanja doprinosa neće provesti naloge za isplatu plaće niti drugih primitaka koji podliježu plaćanju obveznih doprinosa ako se istodobno ne plate i doprinosi obračunani s te osnove.

Istim je člankom propisano i mogućnost da obveznik doprinosa može banci izdati trajni nalog za plaćanje obračunanih iznosa doprinosa.

21. Člankom 74. propisano je da je REGOS obvezan dostavljati podatke Poreznoj upravi o obračunanim iznosima doprinosa, a koje su podatke obveznici dostavili na Obrascu RS radi evidentiranja nastanka obveze u knjigovodstvenom praćenju.

22. Člankom 75. propisana je obveza međusobne razmjene podataka između tijela državne uprave nadležnih za provođenje propisa iz oblasti obveznih osiguranja, Porezne uprave i drugih tijela, pri čemu su dužni čuvati odredbe o tajnosti podataka.

23. Člankom 76. propisane su odredbe o zastari prava na utvrđivanje i naplatu doprinosa, prava na pokretanje prekršajnog postupka i prava na povrat preplaćenih iznosa doprinosa.

Ovime su odredbe o zastari, što se tiče početka, prekida i vijeka trajanja, izjednačene za sve doprinose, a terminološki su usklađene s odredbama Općeg poreznog zakonu o istom pitanju.

Zastara prava vezana uz obvezna osiguranja riješena je osnovnim propisima iz oblasti obveznih osiguranja.

24. Člancima od 77. do 81. propisane su postupovne odredbe:

- stvarna nadležnost za donošenje rješenja u slučajevima kada je propisana obveza izdavanja rješenja u upravnom postupku,
- vjerodostojan dokument za evidentiranje nastanka obveze za plaćanje radi osiguranja naplate u ovršnom postupku,
- način utvrđivanja obveznih doprinosa obvezniku koji izabere plaćanje doprinosa iz osnovice koja je viša od propisane mu najniže osnovice za plaćanje doprinosa,
- uplaćivanje doprinosa putem jedinstvenog računa državne riznice, osim doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje,
- vođenje svih postupaka na način propisan Općim poreznim zakonom i Zakonom o porezu na dohodak,

- pri obračunu doprinosa primjenjuju se propisi o doprinosima koji vrijede u vrijeme nastanka obveze za uplatu (uz manje iznimke).

25. Odredbom članka 82. propisano je da su obvezne čuvati tajnost podataka, sukladno odredbama Općeg poreznog zakona i Zakona o tajnosti podataka, službene i druge osobe koje su uključene u postupak evidentiranja, naplate, nadzora i prikupljanja podataka u svezi s doprinosima.

26. Člankom 83. propisane su kaznene odredbe, odnosno novčani iznosi kazni za obveznike i odgovorne osobe zbog nepostupanja prema odredbama Zakona, a člankom 84. propisana je mogućnost zabrane rada obveznicima koji prekršaj učine drugi i svaki sljedeći put.

27. Člancima od 85. do 92. propisane su prijelazne i završne odredbe:

- obveza je Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva financija i ministra financija da unutarnji ustroj Ministarstva financija - Porezne uprave usklade s odredbama ovoga Zakona u roku 60 dana od dana donošenja Zakona,
- propisane su iznimke od plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje obveznika koji su temeljem prijašnjih propisa o zdravstvenom osiguranju sklopili ugovore na osnovi kojih imaju obveze plaćanja i osigurano pravo s osnove zdravstvenog osiguranja, ali samo do isteka roka ugovora, a najdulje do 31. 12. 2002.,
- navedena je odredba prema kojoj će se godišnji obračun doprinosa obveznika od obavljanja djelatnosti obrta i slobodnih zanimanja te od djelatnosti poljoprivrede i šumarstva primjenjivati od 1. 1. 2003. a primjena instituta najviše osnovice za plaćanje doprinosa odgoditi će se do 1. 1. 2003.

28. Člankom 93. propisano je da propisi kojima je utvrđen način (stope i osnovice) za obračun doprinosa u 2002. godini prestaju vrijediti od dana početka primjene ovoga Zakona.

29. Člankom 94. predviđeno je stupanje na snagu odredaba Zakona i dan početka primjene.

PRIMJER 1. OBRAČUN DOPRINOSA PREMA PRIMITKU – ISPLATI RAZLIKE PLAĆE

IZNOS RAZLIKE PLAĆE 1.000,00 KUNA	OBRAČUN PO SADAŠNJIM PRAVILIMA		OBRAČUN PO NOVOM (PRIJEDLOG)	
	STOPA	IZNOS	STOPA	IZNOS
1. DOPRINOSI NA OSNOVICU – OBVEZA ISPLATITELJA				
1.1. za mirovinsko osiguranje	-	-	8,75%	87,50
1.2. osnovni za zdravstveno osiguranje	-	-	7,00%	70,00
1.3. posebni za zdr. osig. za prava u slučaju ozlj. na radu i prof. bol.	-	-	0,47%	4,70
1.4. za zapošljavanje	-	-	-	-
1.5. U K U P N O NA OSNOVICU		-	16,22%	162,22
2. DOPRINOSI IZ OSNOVICE				
2.1. mirovinsko osiguranje na temelju gener. solidarnosti	-	-	5,75%	57,50
2.2. mirovinsko osiguranje na temelju ind. kap. štednje	-	-	5,00%	50,00
2.3. osnovni za zdravstveno osiguranje	-	-	9,00%	90,00
2.4. za zapošljavanje	-	-	-	-
2.5. U K U P N O IZ OSNOVICE		-	19,75%	197,50
3. OBRAČUN POREZA NA DOHODAK				
3.1. iznos dohotka (1.000,00 – 2.5.)			-	802,50
3.2. iznos osobnog odbitka			-	-
3.3. iznos poreza na dohodak i prireza (porez 15%, prirez 18%)			15%/ 18%	142,04
4. ISPLATA PRIMATELJU (1.000,00 – 2.5. – 3.3.)				660,45

ZAKLJUČAK:

1. *Primatelj iz ove osnove dobiva na ruke 660,45 kuna, i ima plaćene doprinose za obvezna osiguranja.*
2. *Njegov poslodavac, za vrijeme provedeno (opravdano) izvan rada za poslodavca, nema nikakvu obvezu prema radniku osim što se vraća na posao.*
3. *Isplatitelj razlike plaće postupa kao drugi poslodavac prema poreznim propisima (ne uzima u obzir osobni odbitak).*
4. *Primatelj je obavezan podnijeti godišnju prijavu poreza na dohodak jer ima dva isplatitelja tijekom istog poreznog razdoblja.*

PRIMJER 2. OBRAČUN DOPRINOSA PREMA PRIMITKU ZA RAD UČENIKA ILI REDOVITOG STUDENTA

VRIJEDNOST RADA 1.000,00 KUNA	OBRAČUN PO SADAŠNJIM PRAVILIMA		OBRAČUN PO NOVOM (PRIJEDLOG)	
	STOPA	IZNOS	STOPA	IZNOS
1. DOPRINOSI NA OSNOVICU – OBVEZA ISPLATITELJA				
1.1. za mirovinsko osiguranje	-	-	8,75%	87,50
1.2. osnovni za zdravstveno osiguranje	-	-	7,00%	70,00
1.3. posebni za zdr. osigur. za prava u slučaju ozlj. na radu i prof. bolesti	-	-	0,47%	4,70
1.4. za zapošljavanje	-	-	-	-
1.5. U K U P N O NA OSNOVICU		-	16,22%	162,22
2. DOPRINOSI IZ OSNOVICE				
2.1. mirovinsko osiguranje na temelju gener. solidarnosti	-	-	5,75%	57,50
2.2. mirovinsko osiguranje na temelju ind. kap. štednje	-	-	5,00%	50,00
2.3. osnovni za zdravstveno osiguranje	-	-	9,00%	90,00
2.4. za zapošljavanje	-	-	-	-
2.5. U K U P N O IZ OSNOVICE		-	19,75%	197,50
3. OBRAČUN UČENIČKE ILI STUDENTSKE UDRUGE				
3.1. zaprimljeno od isplatitelja (1.000,00 – 2.5.)	-	1.000,00	-	802,50
3.2. doprinos za osiguranje u slučaju invalidnosti	4,68%	46,80	-	-
3.3. troškovi posredovanja udruge	12,00%	120,00	12,00%	96,30
4 . ISPLATA UČENIKU ILI STUDENTU (1.000,00 – 2.5. – 3.2. – 3.3.)		833,20		706,20

ZAKLJUČAK:

1. *Primatelj (učenik, student) iz osnove iste vrijednosti rada (bruto 1.000,00 kn) dobiva na ruke 706,20 kuna umjesto 833,20 kn, odnosno manje 127,00 kn ili 15,24%*
2. *Isplatitelj za isti posao plaća 1.162,20 kn umjesto 1.000,00 kn, odnosno više za 162,20 kuna ili 16,22%.*

PRIMJER 3: OBRAČUN DOPRINOSA PREMA PRIMITKU OD DRUGE SAMOSTALNE DJELATNOSTI IZ ČL. 15. STAVAK 4. TOČKA 1. ZAKONA O POREZU NA DOHODAK (DJELATNOST ČLANA PREDSTAVNIČKIH I IZVRŠNIH TIJELA DRŽAVNE VLASTI, JEDINICA PODRUČNE SAMOUPRAVE U SLUČAJU KADA JE ISTA OSOBA ZADRŽALA RANIJE RADNO MJESTO)

VRIJEDNOST RADA 4.000,00 KUNA	OBRAČUN PO SADAŠNJIM PRAVILIMA		OBRAČUN PO NOVOM (PRIJEDLOG)	
	STOPA	IZNOS	STOPA	IZNOS
1. DOPRINOSI NA OSNOVICU – OBVEZA ISPLATITELJA				
1.1. za mirovinsko osiguranje	-	-	8,75%	350,00
1.2. osnovni za zdravstveno osiguranje	-	-	7,00%	280,00
1.3. posebni za zdr. Osigur.za prava u slučaju ozlj. na radu i prof. bol	-	-	0,47%	18,80
1.4. za zapošljavanje	-	-	-	-
1.5. U K U P N O NA OSNOVICU		-	16,22%	648,18
2. DOPRINOSI IZ OSNOVICE)				
2.1. mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti	-	-	5,75%	230,00
2.2. mirovinsko osiguranje na temelju individ. kapitalizirane štednje	-	-	5,00%	200,00
2.3. osnovni za zdravstveno osiguranje	-	-	9,00%	360,00
2.4. za zapošljavanje	-	-	-	-
2.5. U K U P N O IZ OSNOVICE		-	19,75%	790,00
3. OBRAČUN POREZA NA DOHODAK				
3.1. dohodak (4.000,00 – 2.5.)		4.000,00		3.210,00
3.2. osobni odbitak		-		-
3.3. porezna osnovica		4.000,00		3.210,00
3.4. iznos poreza na dohodak	15% i 25%	750,00	15% i 25%	552,50
3.5. iznos prireza porezu na dohodak (osoba iz Zagreba)	18,00%	135,00	18,00%	99,45
3.6. UKUPNO POREZ I PRIREZ		885,00		651,95
4 . ISPLATA RADNIKU (4.000,00 – 2.5. – 3.6.)		3.115,00		2.558,05

ZAKLJUČAK: Primatelj iz osnove iste vrijednosti rada (bruto 4.000,00 kn) dobiva na ruke 2.558,05 kuna umjesto 3.115,00 kn, odnosno manje 556,95 kn ili 17,87%. Isplatitelj za isti posao plaća 4.648,18 kn umjesto 4.000,00 kn, odnosno više za 648,18 kuna ili 16,20%.

PRIMJER 4: OBRAČUN DOPRINOSA PREMA PRIMITKU OD DRUGE SAMOSTALNE DJELATNOSTI IZ ČL. 15. STAVAK 4. TOČKA 2. ZAKONA O POREZU NA DOHODAK (DJELATNOST ČLANA SKUPŠTINE I NADZORNIH ODBORA TRGOVAČKIH DRUŠTAVA, UPRAVNIH VIJEĆA I DRUGIH NJIMA ODGOVARAJUĆIH TIJELA DRUGIH PRAVNIH OSOBA, ČLANA POVJERENSTVA I ODBORA KOJI IMAJU TA TIJELA, STEČAJNOG UPRAVITELJA I SUCA POROTNIKA)

VRIJEDNOST RADA 4.000,00 KUNA	OBRAČUN PO SADAŠNJIM PRAVILIMA		OBRAČUN PO NOVOM (PRIJEDLOG)	
	STOPA	IZNOS	STOPA	IZNOS
1. DOPRINOSI NA OSNOVICU – OBVEZA ISPLATITELJA				
1.1. za mirovinsko osiguranje	-	-	8,75%	350,00
1.2. osnovni za zdravstveno osiguranje	-	-	7,00%	280,00
1.3. posebni za zdr. osigur za prava u slučaju ozlj. na radu i prof. bol	-	-	0,47%	18,18
1.4. za zapošljavanje	-	-	-	-
1.5. U K U P N O NA OSNOVICU		-	16,22%	648,18
2. DOPRINOSI IZ OSNOVICE				
2.1. mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti	-	-	5,75%	230,00
2.2. mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapit štednje	-	-	5,00%	200,00
2.3. osnovni za zdravstveno osiguranje	-	-	9,00%	360,00
2.4. za zapošljavanje	-	-	-	-
2.5. U K U P N O IZ OSNOVICE		-	19,75%	790,00
3. OBRAČUN POREZA NA DOHODAK				
3.1. dohodak (4.000,00 – 2.5.)		4.000,00		3.210,00
3.2. osobni odbitak		-		-
3.3. porezna osnovica		4.000,00		3.210,00
3.4. iznos poreza na dohodak	35,00%	1.400,00	15,00%	481,50
3.5. iznos prireza porezu na dohodak (osoba iz Zagreba)	18,00%	252,00	18,00%	86,67
3.6. UKUPNO POREZ I PRIREZ		1.652,00		566,17
4. ISPLATA RADNIKU (4.000,00 – 2.5. – 3.6.)		2.348,00		2.641,83

ZAKLJUČAK: Primatelj iz osnove iste vrijednosti rada (bruto 4.000,00 kn) dobiva na ruke 2.641,83 kuna umjesto 2.348,00 kn, odnosno **VIŠE 293,83 kn ili 12,51%**. Isplatitelj za isti posao plaća 4.648,18 kn umjesto 4.000,00 kn, **odnosno više za 648,18 kuna ili 16,20 %**.

PRIMJER 5: OBRAČUN DOPRINOSA PREMA PRIMITKU OD DRUGE SAMOSTALNE DJELATNOSTI IZ ČL. 15. STAVAK 4. TOČKA 3. ZAKONA O POREZU NA DOHODAK (DJELATNOST ZNANSTVENIKA, UMJETNIKA, STRUČNJAKA, NOVINARA, SUDSKIH VJEŠTAKA, TRGOVAČKIH PUTNIKA, AGENATA, ŠPORTSKIH SUDACA I DELEGATA TE DRUGE SAMOSTALNE DJELATNOSTI) KOJIMA SE PRI OBRAČUNU POREZA NA DOHODAK PRIMITAK UMANJUJE ZA 25 % IZDATAKA

VRIJEDNOST RADA 4.000,00 KUNA (IZDATAK 25%), OSNOVICA 3.000,00 KN	OBRAČUN PO SADAŠNJIM PRAVILIMA		OBRAČUN PO NOVOM (PRIJEDLOG)	
	STOPA	IZNOS	STOPA	IZNOS
1. DOPRINOSI NA OSNOVICU – OBVEZA ISPLATITELJA				
1.1. za mirovinsko osiguranje	-	-	8,75%	262,50
1.2. osnovni za zdravstveno osiguranje	-	-	7,00%	210,00
1.3. posebni za zdr. osig za prava u slučaju ozlj. na radu i prof. bol	-	-	0,47%	14,10
1.4. za zapošljavanje	-	-	-	-
1.5. U K U P N O N A O S N O V I C U		-	16,22%	486,60
2. DOPRINOSI IZ OSNOVICE				
2.1. mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti	-	-	5,75%	172,50
2.2. mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapital štednje	-	-	5,00%	150,00
2.3. osnovni za zdravstveno osiguranje	-	-	9,00%	270,00
2.4. za zapošljavanje	-	-	-	-
2.5. U K U P N O I Z O S N O V I C E		-	19,75%	592,50
3. OBRAČUN POREZA NA DOHODAK				
3.1. dohodak (3.000,00 – 2.5.)		3.000,00		2.407,50
3.2. osobni oduzetak		-		-
3.3. porezna osnovica		3.000,00		2.407,50
3.4. iznos poreza na dohodak	35,00%	1.050,00	15,00%	361,12
3.5. iznos prireza porezu na dohodak (osoba iz Zagreba)	18,00%	189,00	18,00%	65,00
3.6. UKUPNO POREZ I PRIREZ		1.239,00		426,12
4 . ISPLATA PRIMATELJU (4.000,00 – 2.5. – 3.6.)		2.761,00		2.981,38

ZAKLJUČAK:

*Primatelj iz osnove iste vrijednosti rada (bruto 4.000,00 kn) dobiva na ruke 2.981,38 kuna umjesto 2.761,00 kn, odnosno **VIŠE 220,38 kn ili 7,98%** . Isplatitelj za isti posao plaća 4.450,00 kn umjesto 4.000,00 kn, **odnosno više za 450,00 kuna ili 11,25%**.*

PRIMJER 6. OBRAČUN DOPRINOSA PREMA PRIMITKU OD DRUGE SAMOSTALNE DJELATNOSTI IZ ČL. 15. STAVAK 4. TOČKA 3. ZAKONA O POREZU NA DOHODAK (DJELATNOST ZNANSTVENIKA, UMJETNIKA, STRUČNJAKA, NOVINARA, SUDSKIH VJEŠTAKA, TRGOVAČKIH PUTNIKA, AGENATA, ŠPORTSKIH SUDACA I DELEGATA TE DRUGE SAMOSTALNE DJELATNOSTI) KOJIMA SE PRI OBRAČUNU POREZA NA DOHODAK PRIMITAK UMANJUJE ZA 40 % IZDATAKA

VRIJEDNOST RADA 4.000,00 KUNA (IZDATAK 40%), OSNOVICA 2.400,00 KN	OBRAČUN PO SADAŠNJIM PRAVILIMA		OBRAČUN PO NOVOM (PRIJEDLOG)	
	STOPA	IZNOS	STOPA	IZNOS
1. DOPRINOSI NA OSNOVICU – OBVEZA ISPLATITELJA				
1.1. za mirovinsko osiguranje	-	-	8,75%	210,00
1.2. osnovni za zdravstveno osiguranje	-	-	7,00%	168,00
1.3. posebni za zdr. osig za prava u slučaju ozlj. na radu i prof. bol.	-	-	0,47%	11,28
1.4. za zapošljavanje	-	-	-	-
1.5. U K U P N O N A O S N O V I C U		-	16,22%	389,28
2. DOPRINOSI IZ OSNOVICE				
2.1. mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti	-	-	5,75%	138,00
2.2. mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapital. štednje	-	-	5,00%	120,00
2.3. osnovni za zdravstveno osiguranje	-	-	9,00%	216,00
2.4. za zapošljavanje	-	-	-	-
2.5. U K U P N O I Z O S N O V I C E		-	19,75%	474,00
3. OBRAČUN POREZA NA DOHODAK				
3.1. dohodak (2.400,00 – 2.5.)		2.400,00		1.926,00
3.2. osobni oduzetak		-		-
3.3. porezna osnovica		2.400,00		1.926,00
3.4. iznos poreza na dohodak	35,00%	840,00	15,00%	288,90
3.5. iznos prireza porezu na dohodak (osoba iz Zagreba)	18,00%	151,20	18,00%	52,00
3.6. UKUPNO POREZ I PRIREZ		991,20		340,90
4. ISPLATA PRIMATELJU (4.000,00 – 2.5. – 3.6.)		3.008,80		3.185,10

ZAKLJUČAK:

*Primatelj iz osnove iste vrijednosti rada (bruto 4.000,00 kn) dobiva na ruke 3.185,10 kuna umjesto 3.008,80 kn, odnosno **VIŠE 176,30 kn ili 5,85%**. Isplatitelj za isti posao plaća 4.389,28 kn umjesto 4.000,00 kn, odnosno **više za 389,28 kuna ili 9,73%**.*

PRIMJER 7. OBRAČUN DOPRINOSA PREMA PRIMITKU OD DRUGE SAMOSTALNE DJELATNOSTI IZ ČL. 15. STAVAK 4. TOČKA 3. ZAKONA O POREZU NA DOHODAK OD DJELATNOST SAMOSTALNIH UMJETNIKA KOJIMA SE PRI OBRAČUNU POREZA NA DOHODAK PRIMITAK UMANJUJE ZA 25 % PREMA ZAKONU O PRAVIMA SAMOSTALNIH UMJETNIKA I ZA 40 % PREMA ZAKONU O POREZU NA DOHODAK

VRIJEDNOST RADA 4.000,00 KUNA (IZDATAK 25 % = 1.000,00 I 40% = 1.200,00), OSNOVICA 1.800,00 KN	OBRAČUN PO SADAŠNJIM PRAVILIMA		OBRAČUN PO NOVOM (PRIJEDLOG)	
	STOPA	IZNOS	STOPA	IZNOS
1. DOPRINOSI NA OSNOVICU – OBVEZA ISPLATITELJA				
1.1. za mirovinsko osiguranje	-	-	8,75%	157,50
1.2. osnovni za zdravstveno osiguranje	-	-	7,00%	126,00
1.3. posebni za zdr. osig za prava u slučaju ozlj. na radu i prof. bol.	-	-	0,47%	8,46
1.4. za zapošljavanje	-	-	-	-
1.5. U K U P N O N A O S N O V I C U		-	16,22%	291,96
2. DOPRINOSI IZ OSNOVICE				
2.1. mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti	-	-	5,75%	103,50
2.2. mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapital. štednje	-	-	5,00%	90,00
2.3. osnovni za zdravstveno osiguranje	-	-	9,00%	162,00
2.4. za zapošljavanje	-	-	-	-
2.5. U K U P N O I Z O S N O V I C E		-	19,75%	355,50
3. OBRAČUN POREZA NA DOHODAK				
3.1. dohodak (2.400,00 – 2.5.)		2.400,00		1.444,50
3.2. osobni oduzetak		-		-
3.3. porezna osnovica		2.400,00		1.444,50
3.4. iznos poreza na dohodak	35,00%	840,00	15,00%	216,67
3.5. iznos prireza porezu na dohodak (osoba iz Zagreba)	18,00%	151,20	18,00%	39,00
3.6. UKUPNO POREZ I PRIREZ		991,20		255,67
4 . ISPLATA PRIMATELJU (4.000,00 – 2.5. – 3.6.)		3.008,80		3.388,83

ZAKLJUČAK:

Primatelj iz osnove iste vrijednosti rada (bruto 4.000,00 kn) dobiva na ruke 3.388,83 kuna umjesto 3.008,80 kn, odnosno **VIŠE 380,03 kn ili 12,63%**. Isplatitelj za isti posao plaća 4.291,96 kn umjesto 4.000,00 kn, **odnosno više za 291,96 kuna ili 7,30%**.